

प्राक्कालीन उधौली चाडको हार्दिक शुभकामना !

काठमाडौँ - आज विश्वका खीष्टियन धर्म मान्ने अधिक राष्ट्र अनि नागरिकले बडो हपोल्लाशका साथ मेरी क्रिसमस दिवस २०२३ मनाउँदै छन् । यसका लागि

एकीकृत समाजवादीको बैठक स्थगित

काठमाडौँ - विधान संशोधनबारे नेकपा एकीकृत समाजवादीले केन्द्रीय कमिटीमा खुला छलफल गर्ने भएको छ । यसअघि विधान संशोधनका लागि सचिवालय, स्थायी र पोलिटब्युरो बैठकमा छलफल गरेर केन्द्रीय कमिटीमा छलफल गर्ने तयारी गरेको सो पार्टीले स्थायी कमिटी र पोलिटब्युरो बैठक नै स्थगित गरेर केन्द्रीय कमिटीमा छलफल गर्न

लागेको हो । शनिबार बसेको सो पार्टीको सचिवालय बैठकले विधान संशोधन प्रस्ताव केन्द्रीय कमिटी बैठकमा पेश गर्दै सोही कमिटीमा छलफल गर्ने निर्णय गरेको हो । सचिवालय बैठकले पार्टीको विधान संशोधन कार्यसमितिले पेश गरेको विधान संशोधन प्रस्तावमाथि सचिवालयमा आएका सुझाव बाँकी अन्तिम पातोमा

गणतन्त्रको रक्षामा एकजुट भएर लाग्नु पर्छ-सभापति देउवा

काठमाडौँ - प्रमुख सत्ता घटक नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले स्वर्गीय कृष्णप्रसाद भट्टराईमा कुनै लोभ नभएको र बदनामीले नछोएको व्यक्ति भएको बताउँदै भट्टराईको बारेमा थप खोजनीति आवश्यक रहेको बताएका छन् । पूर्व

प्रधानमन्त्री कृष्णप्रसाद भट्टराई शताब्दी जन्म दिवसको अवसरमा आयोजित कार्यक्रममा कांग्रेस सभापतिसमेत रहेका देउवाले भट्टराई ‘शेन्स अफ ह्युमर’ भएको व्यक्ति भएको उल्लेख गर्दै सभापति देउवाले आफूले

बाँकी अन्तिम पातोमा

पहिचानको संघर्षलाई चौगुणा वृद्धि गर्न जरुरी- किराती

काठमाडौँ - पहिचानवादी आन्दोलनका नेता तथा पूर्व मन्त्री गोपाल किराती आन्दोलनको क्रममा हलेसी खोटाङबाट प्रकाउ परी पाँच दिनसम्म प्रहरी हिरासतमा बसेर मुक्त भएपछि पहिचान पक्षको सशक्त प्रतिपक्ष विचार स्थापित भइसकेको बताएका छन् । पूर्वमाओवादी नेता समेत रहेका किरातीले २०३६/०३७ सालको जनमत संग्रहमा निर्दल पक्ष सत्तामा र बहुदल पक्ष प्रतिपक्ष रहेको स्मरण गराउँदै अहिले विचारधाराको

बाँकी अन्तिम पातोमा

भ्रष्टाचारीलाई सफाइ दिएकोमा अख्तियारद्वारा पुनरावेदन

काठमाडौँ - अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले चुनहुंगा उत्खनन सम्बन्धीको भ्रष्टाचार मुद्दामा सजाय हुनुपर्ने आरोपीलाई सफाई दिएको भन्दै सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन पत्र दर्ता गराएको छ । अस्ति शुक्रबार १८ जना विरुद्ध अख्तियारले सर्वोच्चमा दिएको निवेदन दर्ता भएको सर्वोच्च स्रोतले बताएको छ । अख्तियारले तोकिएभन्दा बढी चुनहुंगा निकालेका सिमेन्ट

उद्योगहरूसँग राजस्व असुल नगरेर भ्रष्टाचार गरेको आरोप लागेका १८ जनालाई विशेष अदालतले गत चैतमा सफाई दिएको थियो । त्यसको विरुद्धमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग सर्वोच्च अदालत गएको हो । अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले राज्यकोषमा ठूलो रकम नोक्सानी पुर्याउँदा

बाँकी अन्तिम पातोमा

जातीय भेदभाव गरेका दुई प्रहरी नियन्त्रणमा

काठमाडौँ - मुगुको सोरु गाउँपालिका -९, खनैयाँ स्वास्थ्य चौकीमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी (अनमी) तुलसा कुमारी विकलाई जातीय भेदभाव गरेको आरोपमा प्रहरीले दुई जनालाई नियन्त्रणमा लिएको छ । प्रहरीको नियन्त्रणमा रहेका दुवै जना विरुद्ध तत्कालै जाहेरी दर्ता भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मुगुले जानकारी दिएको छ । मुगु जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता प्रहरी निरीक्षक प्रकाशसिंह कार्कीका

बाँकी अन्तिम पातोमा

हाम्रा पाठक, ग्राहक, शुभेच्छुक, लेखक, सहकर्मी, विज्ञापनदाताका साथै देश-परदेशमा रहनु भएका दिदीबहिनी, दाजुभाइ तथा मान्यवरहरूमा ईसाईको मेरी क्रिसमस, किरात मुन्दुमी धर्मीका उधौली-५०८३ छिरिनामदा, साकेला, साकेन्वा, साक्ले, तोष, भूमि पूजा, चक्चाकूर, चासुवा, श्यादर पिदर, चासोक तडनाम महान पूजा चाडका साथै नेवाको योमरी पुन्हीको अवसरमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य, दीर्घायु अनि प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं, धन्यवाद !!!

सञ्चार क्षेत्रलाई छुट दिने सोचमा छ -मन्त्री शर्मा

सुनसरी - नेपाल पत्रकार महासंघ सुनसरीले अस्ति धरान नगरीमा आयोजना गरेको कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री रेखा शर्माले सुशासन प्रवर्द्धन एवं सेवा प्रवाहलाई सरकारले प्राथमिकतामा राखेर काम गरिरहेको बताएकी छन् । धरानमा आयोजना गरेको कार्यक्रममा मन्त्री शर्माले लोकतन्त्रमा अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता भए पनि संविधानको मर्मविपरीत बोल्ने छुट कसैलाई नभएको बताउँदै वर्तमान सरकारले जनताका अपेक्षाअनुरूप काम गरिरहेको पनि बताइन् । उनले

संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी ऐन चाँडो टुङ्ग्याइने जानकारी दिईदै सङ्क्रमणकालीन न्याय सम्बन्धी बाँकी काम सबै दलसँग सहकार्य, सहमति र छलफल गरेर टुङ्ग्याइने बताइन्। यसै क्रममा

मन्त्री शर्माले सञ्चार क्षेत्रमा पनि अन्य व्यापार व्यवसायमा जस्तै आर्थिक संकट देखिएको भन्दै सञ्चार क्षेत्रलाई छुट दिने सोचमा सरकार रहेको बताइन् ।

उक्त कार्यक्रमको अवसरमा पत्रकारहरूले पत्रकार प्रज्ञा प्रतिष्ठान गठन गर्न माग गर्दै मन्त्री शर्मा समक्ष ज्ञापन-पत्र बुझाएका थिए ।

बाँकी अन्तिम पातोमा

गाई काटेको अभियोगमा तीन जना पक्राउ

काठमाडौँ - कपिलवस्तु जिल्लाको वाणगंगा गाई काटेर मासुको भाग लगाउँदै गरेको अवस्थामा ३ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । उनीहरूलाई वाणगंगा वडा नं १ भावपुर बस्ने वर्ष २० को सुरज विकको घरमा गाईको मासु काटेर भाग लगाउँदै गर्दा प्रहरीले पक्राउ गरेको हो । त्यसरी

बाँकी अन्तिम पातोमा

यौनजन्य कार्यमा लगाउने युवा पक्राउ

काठमाडौँ - यौनजन्य कार्यमा बलजफती

अबोध बालिकाहरूलाई जबर्जस्ती यौनजन्य कार्यमा लगाउने गरेको अभियोगमा टोखा नगरपालिका -९ नयाँबसपार्क बस्ने नुवाकोट तादी गाउँपालिका -६ स्थायी घर भएका २४ वर्षीय सुमन तामाङलाई यसै सातारम्भ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । तामाङले ग्राहकको माग र रोजाईमा बालिकाहरू उपलब्ध गराई

बाँकी छैटौँ पातोमा

प्रदेश प्रमुख समक्ष दलित आयोगको प्रतिवेदन पेश

काठमाडौँ - तत्कालीन एक नम्बर प्रदेश प्रमुख माननीय परशुराम खापुङ समक्ष राष्ट्रिय दलित आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन भएको छ । राष्ट्रिय दलित आयोगको उक्त वार्षिक प्रतिवेदन आयोगका माननीय सदस्य टुन्ज बराङलीको नेतृत्वमा

प्रतिनिधिमण्डलले पेश गरेको हो । राष्ट्रिय दलित आयोगले प्रदेश प्रमुख समक्ष

बाँकी छैटौँ पातोमा

नेपालको संविधानको धारा २९४ को उपधारा (३) बमोजिम आर्थिक वर्ष ०७९/८० को प्रतिवेदन पेश भएको हो । तेस्रो वार्षिक प्रतिवेदन बुझ्दै प्रदेश प्रमुख माननीय खापुङले वि.सं. २०२० भाद्र १ गते जारी भएको मुलुकी ऐनले छुवाछुत हुनुहुन्न भनेर तोकिए पनि

बेलामा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको विषयमा पनि प्रश्न स्थापित गर्न खोजेको अवस्था थियो । यो व्यवस्थाभन्दा हिजोकै ठिक थियो कि के हो भन्ने खालको माहोल सिर्जना गर्न खोजिएको थियो । तर, सरकारको पहलकदमीको कारण यो व्यवस्था मजबुत बन्दै गएको छ र ती प्रश्न ओझेलमा परेका छन् । यो व्यवस्थामा गल्ती गर्ने व्यक्ति हुनसक्छ तर कुनै न कुनै दिन कानुनी दायरामा आउनु पर्छ र सजाय भुक्तान गर्नुपर्छ भन्ने सन्देश पनि गएको छ ।

यो गणतान्त्रिक व्यवस्था हो, राजा महाराजाको व्यवस्था

बाँकी ते स्रो पातोमा

कुरा पनि सरकारको प्राथमिकता थियो । तर, हामीले सुशासन कायम गर्ने सन्दर्भमा सुरुवाती चरणमै केही काम अगाडि बढायौं । नक्कली भूटानी शरणार्थी प्रकरण, ललिता निवास काण्ड, सुन तस्करी काण्डहरूमा सरकारले

बाँकी अन्तिम पातोमा

सरकारको एक वर्ष : सुशासनको सुरुवातले हाइप्रोफाइल कल्चर तोडिएको छ

रेखा शर्मा यही पुस १० गते प्रधानमन्त्रीले सरकार सम्हालनु भएको एक वर्ष पुग्दैछ । यस विचमा भएका उपलब्धि, समस्या र सबै कुराहरु सम्भवतः प्रधानमन्त्रीले १० गतेको वरिपरि देशका नाममा, राष्ट्रको नाममा सम्बोधन गर्नुहुनेछ । त्यसबेला विस्तृत विवरण आउने नै छ । सरकारको पहिलो प्राथमिकतामा सुशासन, आर्थिक समृद्धि र सेवा प्रवाहको कामलाई प्रभावकारी बनाउनु पर्छ भन्ने थियो । खास गरेर संघीयतासम्बन्धी कानुन निर्माण गर्ने कुरा पनि सरकारको प्राथमिकता थियो । शान्ति प्रक्रियालाई टुङ्ग्याउने

कुरा पनि सरकारको प्राथमिकता थियो । तर, हामीले सुशासन कायम गर्ने सन्दर्भमा सुरुवाती चरणमै केही काम अगाडि बढायौं । नक्कली भूटानी शरणार्थी प्रकरण, ललिता निवास काण्ड, सुन तस्करी काण्डहरूमा सरकारले

बाँकी अन्तिम पातोमा

सरकारको....

होइन भन्ने कुरा सरकारले स्थापित गरेको छ । त्यसकारण सरकार सफल भयो । सरकारको ड्युटी भनेको संविधानको रक्षा र संघीय लोकतान्त्रिकको रक्षा गर्ने कुरा पनि थियो । त्यसमा पनि सफल भयो । यस्तै ठुला मान्छेले जे गरे पनि हुन्छ भन्ने खालको निराशा भाव गइरहेको थियो । सरकारले गरेका कतिपय कामले ‘होइन, गलत गर्नेहरु कुनै न कुनै हिसाबले कानुनी दायरामा आउँदा रहेछन्’ भन्ने सन्देश गएको छ । व्यक्तिहरुले गरेको गल्ती व्यवस्थाको कमजोरी होइनन् भन्ने विषय पनि स्थापित भएर गएको छ ।

हाम्रो सञ्चार मन्त्रालयबाट गणतन्त्रको १५ वर्ष भनेर एउटा पुस्तिका पनि सार्वजनिक गर्‍यो । संविधान दिवसको उपलक्ष्यमा सूचना विभागबाट संविधान दिवस विशेषांक पनि प्रकाशित गर्‍यो । त्यसमा यो ठिक र यो बेठिक भन्दा पनि तथ्याङ्कगत कुराहरु राखेका छौं । गणतन्त्र स्थापना भएपछिको विकास र त्यस अगाडिको विकासको तथ्याङ्क राख्दा के पुष्टि भयो भने गणतन्त्र स्थापनापछि सरकार सञ्चालनकर्ताबाट गल्ती भएको होला तर, समग्रमा राम्रो नै भएको छ ।

यस्तै सुशासनको सुरुवातले गर्दा भीआइपी कल्चर, हाइप्रोफाइल कल्चर तोडिएको अवस्था पनि हो । स्वयं प्रधानमन्त्रीज्यूले संसदको रोष्ट्रममा उभिएर ‘राज्यका निकायले निष्पक्ष छानबिन गर । बाटोमा प्रचण्ड भेटिए पनि नछोड’ भन्ने उद्घोष गर्नुभयो । त्यसले हाम्रा सरकारी निकायलाई गल्ती कमजोरी गर्नेहरुविरुद्ध पाइला चाल्न रोकटोक भएन र अगाडि बढ्यो ।

यस्तै, सेवा प्रवाहको क्षेत्रमा पनि चर्को रुपमा रहेको मिटरब्याजी समस्यालाई अध्यादेश ल्याएर अगाडि बढायौं । मिटरब्याजमा लगाउने व्यक्तिहरु मानवताविरुद्ध अपराध हो

भनेर हामीले अपराध संहितामा समावेश गर्‍यौं । त्यसक्रममा कयौं पीडितले जग्गा फिर्ता पाए, न्याय पाए । यससम्बन्धी उच्चस्तरीय आयोग बनेर काम अगाडि बढ्यो । आमाको नामबाट वा जन्मसिद्धका सन्तानहरु जसले नागरिकता पाएका थिएनन्, उनीहरुले नागरिकता पाउने अवस्था बन्यो ।

कुनै पनि कुरा देश र जनताप्रति केन्द्रित छैनन् भन्ने लाग्छ, हितमा छैनन् भन्ने लाग्छ, भने विस्तृत अध्ययन हुनुपर्छ, छानबिन हुनुपर्छ भनेर सरकार लागेको छ । पछिल्लो समयमा एनसेल प्रकरण पनि आएको छ । त्यो विषयमा पनि अध्ययन तथा छानबिन समिति बनेको छ । एनसेलले आपसमा हाम्रो कानुन र नियम विपरीत गरेको कुरा उठिसकेको छ ।

त्यसकारण कानुन, नियमभन्दा बाहिर एनसेल पनि जान पाउँदैन । एनसेलले वैदेशिक लगानी गर्ने वातावरण पनि छैन भनेर जुन सन्देश प्रवाह गर्न खोज्यो, लगत्तै ८० प्रतिशत सेयर विदेशी कम्पनीलाई बेच्ने सहमति गरेको खुल्यो । त्यो विदेशी कम्पनीले चलाउन लायक छ कि छैन, त्यो सहमति कानुन अनुसार छ कि छैन भन्ने विषय हेरेर मात्रै स्वीकृति वा अस्वीकृति दिने निर्णय गर्नुपर्छ । यो विषयलाई हामीले सामान्य ढङ्गले सोच्नु हुन्न भनेर छानबिन समिति बनेको छ ।

पाठ्यपुस्तककै कुरा गर्ने हो भने हामीले योभन्दा अगाडिसम्म दुरदराजको गाउँहरुमा विद्यार्थीको परीक्षा आइसक्दा पाठ्यपुस्तक नपुग्ने समस्या थियो । यस पटक शैक्षिक सत्रको सुरुमै पुस्तक पुर्‍याउन सरकार सफल भयो । मल विउको कुरा पनि विगतमा जस्तो यो पटक अभाव सुनिएन । वितरण प्रणालीको समस्या रहेको भए पनि सरकारले आफ्नो स्टकमा मल छैन भन्ने स्थिति रहेन । सरकारले खेतीपातीको सुरुवातमै बाहिरबाट जति मात्रामा मल ल्याउनु पर्‍थ्यो, त्यही हिसाबले ल्याएर राखेको अवस्था थियो । आयल निगमको

घाटा पूर्ति भएर नाफामा गएको छ । अर्थतन्त्रका सूचकहरुमा उल्लेख्य सुधार आएका छन् ।

प्रधानमन्त्रीले भनेजस्तो नयाँ ढङ्गले अगाडि बढ्न खोजेको पक्कै हो । अहिले पनि प्रधानमन्त्री आफैँले चाहेको जस्तो गर्न नसकेको भन्नुभएको छ । यद्यपि सीमा, समस्याका बाबजुद सरकारले गरेको कामले सफलता प्राप्त गरेको छ । अब फेरि सरकार नयाँ ढङ्गले अगाडि बढ्नु जरुरी छ । गेयर चेन्ज गर्ने भनेर प्रधानमन्त्रीले पनि भन्नुभएको छ । यसमा निश्चित टारगेट, निश्चित समय फिक्स गरेर काम गर्नुपर्ने हुन्छ ।

सरकारका मन्त्रालयहरु, जिम्मा लिने मन्त्रीहरु, उच्च पदस्थ कर्मचारीहरु सबैले गम्भीरतापूर्वक सोचेर देश, जनताको हितको पक्षमा काम गर्ने कुरामा विशेष ध्यान दिनुपर्छ भनेर प्रधानमन्त्रीले अहिले पनि छलफल चलाइरहनु भएको छ । विगतको समीक्षा गरिरहनु भएको छ । सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धहरुमा नयाँ आयाम थपेको छ ।

जलवायु परिवर्तनको असरको विषयमा नेपालले उठाएको एजेण्डा विश्वव्यापीकरण बनेको छ । यसर्थ सरकारले धेरै उपलब्धी हासिल गरेको छ । यसलाई व्यवस्थित गरेर अझै सफलतामा पुग्नका लागि र देश, जनताप्रति आशा, भरोसा सञ्चार गर्नका निम्ति पनि सरकारले अझै आफ्ना कामहरुलाई व्यवस्थित गर्नु आवश्यक छ । सरकार त्यसतर्फ लागिरहेको छ ।

सञ्चार मन्त्रालयले के गर्‍यो ? सञ्चार मन्त्रालय मूलतः आम सञ्चारको क्षेत्रमा र सूचना तथा प्रविधिको क्षेत्रमा काम गर्ने मन्त्रालय हो । त्यस अनुसार मन्त्रालयमा आइसकेपछि हामीले १० वर्ष अगाडिको अवस्था हेर्दा र अहिलेको अवस्था हेर्दा सूचना प्रविधि र सोचाइको अवस्थामा आकाश पातालको फरक भयो । तर, हाम्रो नियम कानुन पुराना रहेछन् ।

विद्यमान नियम कानुनले आम सञ्चार क्षेत्रसँग सर्बन्धित

तथा सूचना र प्रविधिको विषयमा अहिलेको आवश्यकता धान्न गाह्रो पर्दो रहेछ । त्यसकारण सञ्चार मन्त्रालयमा हामीले नेतृत्व लिएपछि कानुन निर्माण पहिलो प्राथमिकतामा रहनुपर्छ भनेर लागेका छौं ।

हामीले आम सञ्चार ऐन, मिडिया काउन्सिल (जुन बेला मिडियाभन्दा पत्रिका मात्र बुझिन्थ्यो, प्रेस काउन्सिलले अब त्यो धान्न सक्दैन) को अवधारणा अनुसार विधेयक तयार गरेका छौं । त्यो अर्थ मन्त्रालयमा गएको छ । त्यो मन्त्रालयको वेबसाइटमा पनि राखिएको छ । त्यसलाई अध्ययन गरेर आवश्यक सल्लाह, सुझाव दिन आह्वान गर्न चाहन्छु ।

अर्को, आम सञ्चार विधेयक पनि वेबसाइटमा राखिएको छ । त्यो विधेयकलाई अगाडि बढाउन खोज्दैछौं । रेडियो नेपाल र नेपाल टेलिभिजनलाई एक ठाउँमा ल्याउने र न्यू मिडियालाई पनि एक ठाउँमा ल्याउने (पीएसपी) भनेर हामीले प्रसारण ऐनलाई पनि संसदमा लगेर छलफल भइरहेको छ ।

त्यसो हुँदा सरकारी मिडियाहरुलाई पनि जनउत्तरदायी बनाउने, स्वायत्त र स्वतन्त्र कसरी बनाउन सकिन्छ भनेर ध्यान दिइरहेका छौं । सरकारी मिडिया भन्ने बित्तिकै जनता र सरकारबिचको पुलको काम गर्ने हुनुपर्छ । हिजो राजा, महाराजाको बेला सरकारी मिडियालाई जस्तो आरोप लाग्ने गरेको थियो, सरकारको भजनकिर्तन गर्नेजस्तो आरोप लाग्थ्यो । त्यो अन्त्य हुनुपर्छ र जनताको आवाज बोल्नुपर्छ भन्ने गरी जिम्मेवार बनाउने तयारी छ । यसलाई नीति, कानुन र ऐनमार्फत व्यवस्थित गर्न लागेका छौं ।

सूचना प्रविधिको कुरा पनि छनू । हामीले केही नयाँ कार्यक्रम दिनुपर्छ भनेर लागिरहेका छौं । पछिल्लो अवधिमा सूचना र प्रविधिको बेस्सरी विकास भइरहेको छ । हिजो वैदेशिक रोजगारीमा जानुपर्ने, त्यही गएर काम गर्नुपर्ने, पाखुरा बजानुपर्ने अवस्था थियो ।

सूचना प्रविधिको विकासले वास्तवमा देशभित्रै बसेर पनि वैदेशिक काम गर्न सकिन्छ । वैदेशिक मुद्रा आर्जन गर्न सकिन्छ भन्ने पुष्टि हुँदै गएको छ । त्यसै कुरालाई लक्षित गर्दै हामीले डिजिटल च्याम्पियन भनेर कार्यक्रम गर्दैछौं । यस्तै आइटी मेला पनि गरौं भन्ने कार्यक्रम तय गरेका छौं ।

प्रदेशस्तरमा स्किल ट्रेनिङ जस्तो २/४ हजार युवालाई आइटीसम्बन्धी केही काम गर्न सक्नु भनेर तालिम चलाउने भनेर कार्यक्रम राखेका छौं । सम्भवतः यो कार्यक्रमको हामीले कार्यविधि बनाइरहेका छौं । त्यो बर्निसकेपछि हामी कार्यक्रम गछौं । अर्को कुरा, सामाजिक सञ्जाललाई कसरी व्यवस्थित गर्ने, यसलाई नियमन गर्नुपर्छ कि पर्दैन ? सामाजिक सञ्जाल भनेको न्यूज एजेन्सी हो कि होइन जस्तो बहस भइरहेको छ । यसलाई केही व्यवस्थित गर्नका लागि हामीले निर्देशिका जारी गरेका छौं ।

निर्देशिकाले मात्रै नहुने देखेर यो विषयको कानुन निर्माणको अन्तिम चरणमा पुगेका छौं । दूर सञ्चार ऐन ५३ सालको छ । नेपालको दूरसञ्चारको क्षेत्रमा यत्रो धेरै विकास भएको छ । त्यसबेलाको भन्दा अहिले धेरै परिवर्तन भएको छ । त्यो कानुनमा धेरै ‘लुप होल’ छनू । त्यसलाई पनि व्यवस्थित गर्ने चरणमा छौं ।

- सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्री शर्माले आइतबार विराटनगरमा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा गरेको कुराकानीमा आधारित -रातोपाटीबाट

अन्तर्राष्ट्रिय

इराक र सिरियामा टर्कीको हवाई आक्रमण

एजेन्सी - इराक र सिरियामा टर्कीको सेनाले हवाई आक्रमण तीव्र पारेको छ । टर्कीले आफ्नो १२ सैनिकको मृत्यु भएपछि बदला लिन दुई देशमा लगातार हवाई हमला जारी राखेको जनाएको हो । रोयटर्सका अनुसार टर्कीको रक्षा मन्त्रालयले शनिबार वायुसेनाले उत्तरी इराक र सिरियामा कुर्दिस्तान वर्कर्स पार्टीको स्थानमा हवाई हमला गरेको बताएको छ । रक्षा मन्त्रालयका अनुसार प्रतिबन्धित संगठन कुर्दिस्तान वर्कर्स पार्टीको उत्तरी इराकमा गत दुई दिनमा १२ टर्की सैनिक मारिएपछि टर्कीले जवाफमा २९ वटा सेल्टर ध्वस्त पारेको जनाइएको छ ।

टर्किस वायुसेनाले राति १० बजे उत्तरी इराक र सिरियामा आक्रमण गरेको थियो । यसअघि शनिबार रक्षा मन्त्रालयले उत्तरी इराकमा पीकेके आतङ्कारीहरुसँगको भिडन्तमा आफ्ना १२ सैनिक मारिएको बताइएको थियो ।

मन्त्रालयले शुक्रबार सात आतंककारी मारिएको पनि जनाएको छ । पीकेके एक आतंकवादी संगठन हो जसलाई टर्की, संयुक्त राज्य अमेरिका र युरोपेली संघले आतंकवादी समूह घोषणा गरेको छ ।

युरेनियमको मूल्यमा भारी बृद्धि

ऐजेन्सी- सीमित आपूर्ति

र तीव्र मागका कारण युरेनियमको मूल्य शुक्रबार करिब १७ वर्षयताकै उच्च स्तरमा पुगेको छ । आणविक ईन्धनको रूपमा प्रयोग गरिने युरेनियम अक्साइडको कारोबारका लागि महत्वपूर्ण

मानिने सम्झौता जनवरी २००७ पछि पहिलो पटक प्रति पाउण्ड अर्थात् करिब ४५३ ग्रामको ८५.७५ डलर पुगेको छ ।

आणविक ऊर्जामा नयाँ चासोको कारण मागमा भएको वृद्धि र युकेनमा रूसको आक्रमणपछि तेल र ग्याँस आपूर्तिको बारेमा डरको कारण पनि यो मूल्य वृद्धि कारकहरुको संयोजनको परिणाम हो । अमेरिकी ऊर्जा सूचना प्रशासनका अनुसार सन् २०२१ मा आणविक ऊर्जाबाट करिब ७० प्रतिशत विद्युत् उत्पादन गर्ने फ्रान्सजस्ता आणविक ऊर्जामा अत्यधिक निर्भर मुलुकका लागि उच्च मूल्यले टाउको दुखाइको विषय बन्नेछ ।

फ्रान्स, बेल्जियम, बेलायत र रोमानियाले हालै धेरै अवरूद्ध पावर प्लान्टहरुको सञ्चालन र विस्तारको लागि अनुमति दिएका छन् । संयुक्त राज्य अमेरिकाको क्यालिफोर्नियाको पब्लिक युटिलिटीज कमिसन (सीपीयूसी) ले बिहीबार लस एन्जलस नजिकैका दुई रिएक्टरको आयु पाँच वर्ष थप्न स्वीकृति दिएको छ ।

विशेष गरी चीनमा नयाँ परियोजनाहरु पनि सुरु गरिएका छन् । चीनमा २५ रिएक्टरहरु निर्माणाधीन छन् । भारत, टर्की र इजिप्टमा पनि नयाँ परियोजनाहरुको उल्लेख्यरूपमा वृद्धि भएको छ । आणविक उद्योग अनुसन्धान फर्म युएक्ससीका अध्यक्ष जोनाथन हिन्जेका अनुसार आणविक ऊर्जाको बढिरहेको मागलाई आपूर्तिले सम्बोधन गर्न सकिरहेको छैन ।

विश्व आणविक सङ्घ (डब्लुएनए) का अनुसार विश्वको सबैभन्दा ठूलो युरेनियम उत्पादक कजाखस्तानमा रहेको मागलाई आपूर्तिले सम्बोधन गर्न सकेको छैन । गत वर्ष विश्वव्यापी उत्पादनको ४३ प्रतिशत काजखस्तानले सम्बोधन गरेको थियो । कजाखस्तानले विशेष गरी निकासीको लागि प्रयोग गरिएको सल्फ्यूरिक एसिडको कमी र बन्दोबस्तीको समस्याहरुको सामना गर्नुपरेको हिन्जले बताए ।

डब्लुएनएका अनुसार सन् २०२२ मा विश्वभर करिब ५८ हजार टन युरेनियम निकालिएको थियो । गत वर्ष विश्वमा युरेनियम उत्पादनको चार प्रतिशत हिस्सा ओगटेको नाइजरमा हालै भएको सैन्य 'कू' बाट पनि वित्तीय बजार चिन्तित भएको हिन्जले बताए ।

रिपब्लिकन नेतृत्वको अमेरिकी हाउस अफ रिप्रेजेन्टेटिभ्सले सोमबार रूसबाट युरेनियम आयातमा प्रतिबन्ध लगाउने पक्षमा मतदान गरेको छ । यो विधेयक अझै पनि डेमोक्याटिक पार्टीको नियन्त्रणमा रहेको सिनेटबाट पारित हुन बाँकी छ । यी सबै कारकहरु युरेनियमको ठूलो भण्डार जम्मा गर्ने र मूल्य वृद्धि गर्ने वित्तीय खेलाडीहरुको उदयबाट जटिल छन् ।

यीमध्ये सबैभन्दा ठूलो भण्डार गृह क्यानडाको स्पोट हो, जसले जूनको अन्त्य सम्ममा लगभग २८ हजार टन युरेनियम भण्डारण गरेको छ । युरेनियमको बढ्दो माग पूरा गर्न अमेरिकी राज्य यूटाजस्ता स्थानहरु जस्तै विश्वभरिका पुराना खानीहरु पुनः खोलिएका छन् । “युरेनियमको माग बलियो रहनेछ र बढ्नेछ,” युएक्ससीका हिन्जले भने, “रातारात आपूर्ति बढाउन सम्भव छैन ।”

“नतिजाको रूपमा यदि केही छ भने, मूल्य अझ बढ्नेछ, घट्ने वा नियन्त्रण हुने होइन ।”

भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली !!!

जन्म :
वि.सं. ०३ असार, २००२

स्वर्गारोहण:
वि.सं. ०२ पुस, २०८०

स्वर्गीय फूलमाया राई

यस प्रतिष्ठानका श्रद्धेय अग्रज

फूलमाया राईको ७८ वर्षको उमेरमा भएको असामयिक निधनले हामीलाई स्तब्ध र मर्माहत बनाएको छ । उहाँको दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको सदिच्छाका साथै सिप्तुलुङमा बास होस् भन्ने कामना सहित भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोकाकुल परिवारजनमा धैर्य धारण गर्ने शक्ति रोदुङ किरात आराध्या-आराध्य सुम्दिमा पारुहाङले प्रदान गरुन भन्दै गहिरो समवेदना व्यक्त गर्दछौं !!!

प्रेम कुमार राई रानोहाँछा स्मृति प्रतिष्ठान

ललितपुर (काठमाडौं), परिवार ।

मध्यपुर थिमिबाट नियमित रूपमा प्रत्येक हप्ताको बुधवार प्रकाशित हुने थिमि टाइम्स खोजी खोजी पढौं ।

साथै हाम्रो वेबपेज

<https://www.thimetimes.com.np>
<https://www.facebook/thimetimes.com.np>
email: thimetimes@gmail.com.
Contact No. 9851102273

थिमि टाइम्स

साप्ताहिक

“मातृभाषाको उन्नति नगर्ने जातिको पतन र विनाश हुन धेरैवेर लाग्दैन ।”
- बाल गंगाधर तिलक

“नारी मात्र पुरुषको पत्नी होइनन्, उनी राजनीतिक नेता, कार्यकर्ता पनि हुन् ।”
- क्रुप्सकाया

सम्पादकीय

निन्दनीय र भत्सर्ना योग्य कार्य

विश्वका धेरै देशमा बसोबास गर्ने करोडौं ईसाई धर्मका अनुयायीहरूले आज २५ डिसेम्बर २०२३ को दिन एकैपटक “मेरी क्रिसमस डे” मनाउँदैछन् । त्यस्तै संघीय नेपालका आदिवासी जनजाति सम्प्रदाय भित्रका प्राकृतिक धर्मावलम्बी किरात मुन्दुमीहरूले भोलि २६ डिसेम्बर अर्थात् यले संवत् ५०८३ को अवसरमा उधौली साकेला, साकेन्वा, साक्ले, भूमि पूजा, चासुवा, रापवा श्यादर पिदर, चासोक तडनाम आदि नामको महान चाड अनि नेवा सम्प्रदायले योमरी पुन्ही मनाउँदैछन् । अधिपछिको यी दुवै दिनको महान चाडको अवसरमा समस्त देश-विदेशमा रहनु भएका दिदी-बहिनी, दाजु-भाइ र श्रद्धेय मान्यजनहरूको सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य, दीर्घायु अनि उत्तरोत्तर प्रगति उन्नतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं । यसै अवसरमा विश्वका केही राष्ट्रमा भइरहेको मानवता विरोधी हिंसा युद्ध जस्ता नर-समहारकारी मानिस मानिस बिचको त्रासदी र भयांशित लडाइँकोसमेत अन्त्य हुन सक्ने वातावरण चाँडै सिर्जना हुन सकोस भन्ने शुभेच्छासहित संसारभरका मानिसले शान्तिपूर्ण रूपमा बाँच्न पाउने मनोकांक्षा पनि पूरा हुन सकोस भन्ने सद्विच्छा प्रकट गर्न चाहन्छौं ।

सायद, यी फरकफरक धर्मका अनुयायीहरूको मन-मस्तिष्कमा पनि सोही अनुरूपको प्रार्थना हुनु पर्छ । जबकि, मानवको स्वभाव सकेसम्म आपसी सद्भाव, सहिष्णुता, भाईचारा कायम राख्दै शान्तिपूर्ण जीवनयापन गरौं भन्ने नै हुन सक्छ । ती फरकफरक प्रकृतिका धर्ममा संसारका प्रायःले मान्ने क्रिश्चियन अनि संघीय नेपालदेखि अन्य मुलुकमा आप्रवास गर्ने किरात सम्प्रदायका कुलुङ, खालिङ, चाम्लिङ, नाछिरिङ, साम्पाङ, थुलुङ, नेवाहाङ, लोहोरुङ, देवान, बाहिङ, जेरो (जेरुङ), बान्तवा, आठपहरिया (राई, खम्बु)का अतिरिक्त याक्खा, सुनुवार, लिम्बूसमेतले महान चाडको रूपमा मनाउने गरेका छन् । यस्तै नेवाः सम्प्रदायहरूले योमरी पुन्ही संयोगवश भोलि कै दिनमा मनाउने अवसर जुरेको छ । यी दुवै दिन मध्ये पहिलो दिन आज संसारका सबै देशमा सार्वजनिक बिदा दिने गरेको छ । नेपालमा पनि आज, भोलि दुई दिननै सार्वजनिक बिदा दिने घोषणा भइसकेको छ । नेपालमा यो प्रथा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य व्यवस्था आरम्भ यतादेखि अझ बढी प्रभावकारी हुँदै आए पनि यो चलन आंशिक रूपमा विगतदेखि कै हो । यो पटक निरन्तर दुई दिन सार्वजनिक बिदा परेको छ । यसलाई भिन्न धर्मावलम्बीहरूले संघीय नेपालको संविधान -२०७२ कार्यान्वयन तथा सकारात्मक पाटोको रूपमा लिन सकिन्छ । जसलाई फरकफरक धर्मका अनुयायीहरूले संघीय नेपाल सरकारले सार्वजनिक रूपमा दिएको बिदालाई आ-आफ्नो परम्परागत संस्कार-संस्कृति अनुरूप हर्ष उमङ्गाका साथ मान्ने-मनाउने अवसरको निम्ति सदुपयोग गर्नेमा मतैक्य छन् । जुन संविधान प्रदत्त धार्मिक हक, हितका अलावा यसले आपसी सद्भाव, सहिष्णुता कायम राख्दै धर्मनिरपेक्षताको ठोस उपलब्धि र प्रमुख विशेषता हो भन्दा अन्यथा नहोला । तर पनि केही अतिवादी धर्माभिरूको अराजक भ्रून्डले सनातनि हिन्दू धर्मको नाममा संघ सरकारदेखि स्थानीय तह, सरकारसम्म उदण्ड चरित्र प्रदर्शन गर्ने गरेको दृष्टान्त प्रशस्तै देख्न पाइन्छ । जबकि, त्यस्ता उदण्डता र उच्छृंखल प्रदर्शनले आपसी सद्भावना र भाइचारा सम्बन्धलाई भड्काउँदै संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधानको बर्खिलापमा लाग्ने दुष्प्रयास गरेको साबित हुन्छ । त्यो अत्यन्तै निन्दनीय अनि भत्सर्ना योग्य कार्य हो । जसले संविधान प्रदत्त समानतासँगै सहअस्तित्व, धर्म निरपेक्षता लगायतका हक, अधिकारको विरुद्धमा लागेको ठहर गर्न सकिन्छ । त्यस कार्यले बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक, बहुजाति जस्ता विशेषताको महत्त्वसँगै एकापस माझको भातृत्व, सद्भाव अनि सहिष्णुताको धज्जी उडाउन उद्यत रहेको ठहर्छ । अतः त्यस्ता अवाञ्छित कुतन्त्रदेखि मुख्यतः राज्य सरकार अनि आमनागरिक सचेत र सजग हुनै पर्दछ ।

नेपाल आर्मी, इण्डियन आर्मी, ब्रिटिस आर्मी, सिंगापुर प्रहरीलगायत विभिन्न शारीरिक फिटनेशको लागि हामीलाई सम्झनुहोस् ।

MASTER RAJESH Rai
Owner/Training Director

GURKHA FITNESS & EDUCATION CENTRE

Seti Badh Marga Deep-16, Pokhara

+ 977 - 61 - 442292, 442293
+ 977 9803370473

E-mail : rajrajesh56@yahoo.co.uk
www.facebook.com/gurkhatraining

महँगो इतिहास,

विनोद त्रिपाठी

एकपटक सफाई कर्मचारीले जहाज सफाई गर्दै जाँदा एउटा किताब हात पारेछन । त्यस किताबमा जहाज उडाउने तरिकाको बेलिबिस्तार लगाइएको थियो ।

उसले किताबको पाना पल्टाउन थालेछ । किताबमा जे जे भनिएको थियो, ऊ त्यही त्यही गर्दै गएछ । १ नम्बरमा रातो बटम थिचेमा इन्जिन स्टार्ट हुने लेखिएको थियो । उसले त्यसै गर्‍यो । अर्को पानामा भनिएको थियो- ‘ हरियो बटम थिच्नुस, जहाज हिँड्न शुरू गर्छ ।’

अर्को पाना पल्टायो । तेस्रो पाना निलो बटम दबायो भने जहाज उडेर माथि पुग्ने व्यहोरा लेखिएको थियो । उसले त्यसै गर्‍यो । जहाज माथि पुग्यो । अब उसलाई जहाज तल ओलार्नु पर्ने भयो । त्यसका लागि त्यही किताबको अर्को पाना पल्टायो । तर त्यो पानामा त जहाज भ्रान्न अर्को किताब आवश्यक पर्ने भनिएको थियो । जबकी अर्को किताब ती सफाई कर्मचार ीसंग उपलब्ध थिएन । आखिर जे नहुनु थियो, त्यही भयो ।

काठमाडौँका टाईकोटमा सजिने सुकिला मानिसहरु ‘मनिङ वाक’ पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र, डिनर शेरबहादुर देउवा, ब्रेकफास्ट केपी ओली, लन्च प्रचण्ड, सौदावाजी भ्रष्ट कर्मचारी र चन्दाको लेनदेन विप्लवसग गर्छन् एक पछि अर्का शासकले पतै पाएनन । जब चाल पाए, स्वार्थी मायाजालमा स्वयं पटक पटक चुकिसकेकाले त्यहाँबाट उमिक्ने नैतिक सामर्थ्य उनीहरुमा रहेन ।

उहिले राजालाई सबै नेपाली पञ्च भनेर भ्रममा पारेजस्तै एकताका चाटुकारहरुले पशुपतिनाथ, बुद्धलाई पनि नेकपाकै कार्यकर्ता बनाएर व्याख्या गरे । दुई तिहाइको दम्भले विवेक गुमाएका तात्कालिन पाइलटहरु केपी ओली र पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड खसे भ्यागुतो फुल्दा भैं फुलिरहे ।

३६५ दिन नै माला र खादाले रोजगारी पाइरहँदा ‘समुद्ध नेपाल, सुखी नेपाली’को नारा उनीहरुका लागि ब्रम्हास्त्र लाग्यो । एमाले अध्यक्ष ओली सपत्नी १५ दिने ‘नेपाल टुर्’ले त्यो नारा सँगै लिएर हिँड्यो । गठबन्धन नामको जगमा निर्मित प्रचण्ड नेतृत्वको सरकारी क्लवका गतिविधि पनि हावामा तरबार हान्नेभन्दा माथि उठ्न सकेका छैनन । अब त हुँदा हुँदा प्रधानमन्त्री १० वजे कार्यालय पुग्ने समाचारले महत्त्व पाउन थाल्यो ।

दलहरुका लागि ‘फेस्टिवल’ बन्दै आएको चुनावबाट चुनिएका जनप्रतिनिधि हाँद्ला जनता सन्तुष्ट बनेको अर्थ लगाइयो । नेताको बागो, बेन्ज कार, उनीहरुका सन्तानको विदेशी शिक्षा दीक्षा यी सबै जनताकै उपलब्धीका रूपमा पार्टीका दस्तावेजमा लेखिए । नेताको

जिब्रो चिप्लिएर ‘पेटिकोट’ भन्दा सच्याएर ‘थानकोट’ बुझ्ने कार्यकर्ता भएपछि क्रान्तिकारी चरित्रको रंग गाढा बन्दै गएको भ्रम बाँकी रहने नै भो ।

बाहिर हेर्दा नेकपा एमाले, माओवादी केन्द्र भित्र नेकपा चीन, नेकपा भारत, नेकपा कांग्रेस, नेकपा पश्चिमा, नेकपा अमेरिकी, नेकपा क्यूवाली, नेकपा होली वाइनको साम्राज्य बढ्दै गयो ।

कांग्रेसभित्र भारतीय, अमेरिकी, चिनिया, एमाले, माओवादी धारका कांग्रेस भित्रिए । राजनीति व्यक्तिको पंजनीमा चलेपछि अरु देशमा नियुक्ति हुनुपर्ने राजदूत उतैबाट नाम तोकेर छानिन थाले । अर्थमन्त्री, अर्थ सचिवको छनोट विश्व बैंक, एशियाली विकास बैंकको रोजाइमा हुने त पुरानै परम्परा हो ।

यस्तो अवस्थामा समृद्धि व्यक्तिको हुन्छ कि समुदायको ? राजनीतिलाई अमुक शक्तिको ‘प्रोजेक्ट’ बनाउँदा के हुने रहेछ ? यतिबेला सबै नेता ‘कहूँ तो मा मर जाए, न कहूँ तो बा कुत्ता खाए’को अवस्थामा पुगेका छन् । जीवन पढाइ, कमाइ, दबाइ र विदाइ मात्र नभएर कर्मको निरन्तरता हो । राजनीतिक दर्शन यसैमा अनुवाद भएर आयतन घट्दै गयो ।

अघिल्लो पुस्ताका हाम्रा नेता जसले सपना देखे, उनीहरुसंग समय रहेन । जो संग समय छ, उनीहरु सपना देख्न लायक रहेनन । यही विडम्बनाको चंगुलमा देश दुर्गतिको गर्तमा फस्दै गयो । अहिलेका समुद्ध देशका नागरिक टुकीमा निर्भर रहँदा फर्पिडबाट निकालिएको बिजुलीले काठमाडौँ भ्रलमल्ल थियो ।

दशकौँअघि नै दरवारमार्गको सडकमा बिजुलीको भूमिगत वायरिङ गरिएको थियो । राणाकालमै कुलेखानी जलविद्युतको निर्माण गरी जलाशययुक्त विद्युत उत्पादनको सफल परीक्षण भएकै हो । व्यापारिक मल नखुल्दै विशाल बजार अवधारणा पञ्चायत कालमै आएको थियो ।

छिमेकी मुलुक ‘चुँ’ नबोल्दा इजरायललाई देशको मान्यता दिएर कुटनीतिक क्षेत्रमा नेपालले ६ दशकअघि नै साहसिक निर्णय प्रदर्शन गरेको थियो । नेपालका राष्ट्रप्रमुख र सरकार प्रमुख विदेश जाँदा त्यो देशका जनताले गर्ने हर्ष वढाइको दृश्य र स्मरणले आत्मगौरव बढाउँछ ।

आर्थिक, राजनीतिक, सामाजिक र सांस्कृतिक जुनसुकै दृष्टिले नेपालको नाम अब्बल थियो । थाइल्याण्ड, भियतनाम, कोरियाजस्ता अहिले आर्थिक विकासको उत्कर्षमा चढ्दै गरेका देशका जनता नेपालले पठाएको चामल पिठोको अंशियार थिए ।

युरोपका अधिकांश देशले दोस्रो विश्वयुद्धमा लगाएको गुन सम्झिएर विमानस्थलमै ससम्मान अराईभल भिसा दिन्थे । अहिले त्यो गौरवगाथामा १ सय ९० डिग्रीले

परिवर्तन आएको छ । लोकतन्त्रको सामर्थ्यले ती देशको मुहार पाँच दशकमा कायापलट भयो ।

उनीहरुले देशलाई माया गर्न सिके । हरेक पुस्ता देशप्रति यति इमान्दार भयो कि उसले तरबारको धारमाथिको यात्रा सहजै स्वीकार्यो । आज उनीहरुले दिएको दानमा हाम्रो भोक, तिर्खा निर्धारण हुन्छ । दुखका लयमा गीत गाउनु हाम्रो नियति बनेको छ ।

पञ्चायत र राणाको जतिसुकै विरोध गरेपनि राज्य सञ्चालनका सम्पूर्ण अवयवका सूत्रधार उनीहरु नै हुन् । जनतामा निहित सार्वभौमसत्ता बहुदलमा लेखिए पनि लौरो टेकेर वृढावृद्धी, डोकोमा वोकिएर सुत्केरी, विरामी, कोरामा बसेका किरियापुत्री समेत मतदानमा उपस्थित हुने राजनीतिक चेतनाको विकास पञ्चायतले नै गरेको हो । वर्षभरि राज्य सञ्चालनका गतिविधिप्रति विषवमन गरेपनि जनता चुनावको एकदिन विवेकशील मतदान गर्न कहिल्यै चुकेका छैनन् ।

नानीमैयाँलाई उकासेर व्यंग्यको राजनीति गर्ने देखि प्रचण्डलाई थचारेर महामानवको भ्रमबाट मुक्त गराउने कर्ममा समेत जनमत प्रकट भएको दृश्य छिपेको छैन । कुनै शासन व्यवस्था आफैमा राम्रो नराम्रो भन्ने हुँदैन । सबाल त्यसको प्रयोग कसरी हुन्छ भन्ने मात्र हो ।

जब मानिसको अपेक्षा बेगिनसक्नु हुन्छ, त्यसले निम्त्याउने दुष्प्रभाव घातक बन्ने रहेछ । व्यक्ति जतिसुकै दूधले नुहाएको भएपनि प्रवृत्ति गलत छ भने त्यसको भ्रुमुते आखिर नेतृत्वकै शरीरमा खनिने हो ।

प्रत्येक सरकारले थेग्न परेको आलोचनाको जमिन पनि यही हो । गाडी पुरानो छ भने चालक जतिसुकै तन्नेरी र उत्साही भएपनि केही भर्क नपर्ने रहेछ । भाषण, आश्वासन नभएर सम्पूर्ण जनताको व्यवस्थापकीय जिम्मेवारी नै राज्यको अपरिवर्तनीय सिद्धान्त हो ।

यो मान्यतामा कसैले खलल पार्ने चेष्टा गर्नु हुँदैन । देश नहुँदाको पीडा शरणार्थीलाई मात्र थाहा हुन्छ । हो, अहिले नेताहरुलाई देश पोखरीमा बसेर पानीको महत्त्व नबुझेजस्तै भएको छ । राज्य चलि हो भने जनता कुखुराका चल्ता, न्यायालय चल्ताको माउ हो । शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्तले यसै भन्छ । शास्त्रले भनेको छ- ‘ भोकभन्दा बढी खाने र चाहिनेभन्दा बढी थुपार्ने दुवै चोर हुन् ।’

चन्द्रशमशेरको शेखपछि भीमशमशेरले आफूलाई प्रधानमन्त्री तथा श्री ३ महाराज घोषणा गरे । अधिकारको विषयमा अलमल भएपछि उनले काजी मरिचमान, काजी रत्नमान र मिसु नारायणभक्त बोलाएर सोधे- ‘म कमान्डर ईन चिफ भएपनि मेरो अधिकार चन्द्रशमशेरले नै उपयोग गरे । अब

म महाराज भएँ । त्यो अधिकार मैले नै लिने कि कमान्डर ईन चिफलाई दिने ?’ विधिको प्रश्न थियो । काजीहरु अक्क न वक्क परे ।

रत्नमान काजीले बिन्ती विसाए- ‘महाराज, यसको जवाफ हामीभन्दा पुराना दरबार जानेका सुब्बा कालिदासलाई सोध्नुपर्छ ।’

महोत्तरीको सुदूर गाउँमा रहेका कालिदास सुब्बालाई भिक्काउ भन्ने आदेशानुसार तार गयो । कालिदास काठमाडौँ आई नयाँ महाराजको दर्शन गरे ।

कालिदासलाई समस्या सुनाइयो । उनले जवाफ दिए- ‘जसको अख्तियार हो, उसैलाई दिनुपर्छ । नीति यही हो महाराज ।’ यसरी जुद्धशमशेरले आफूना अधिकार अनुसार काम गर्न पाए । कालिदास तुरुन्तै कौसलका मिर सुब्बा बनाइए । यो हो-विधिको शासन ।

सुशासन भनेको मानिसको शरीरभित्रको रक्तसञ्चारजस्तै हो । मुटु , मगौला, फोक्सो, कलेजो आफ्नै तरिकाले काम गर्छ, तर तपाईंको नियन्त्रणमा बस्दैन । त्यसलाई कति सक्षम र सबल बनाउने भन्ने मानिसको दायित्व भएजस्तै राज्य सञ्चालकहरुले पनि यो अनुशासनलाई लत्याउनु हुँदैन । राजनीतिमा तोड्ने कैँचीहरु धेरै जन्मिए । सानै होस् न जोड्ने सियो कोही भएनन् । हुन खोजेहरु एकिए । महँगा गाडी चढ्नेवाटै सस्ता विचार जन्मिए ।

राजालाई समेत आफ्नो पार्टीको सदस्य बनाएको देशकै सबैभन्दा जेठो दल प्रजा परिषद्का युवा कार्यकर्ताहरु यति जोशिला थिए, जो सुरुवातको ईजार्भित्र साइनाइट बोक्थे । प्रजातन्त्रका खातिर कफन बाँधेका उनीहरु राणाहरुको कब्जामा पर्ने अवस्था आए साइनाइट सुँघेर सिँदिने तर पार्टीको सूचना नचुहाउने मानसिक तयारीमा देखिन्थे ।

बयान, वक्पत्र, बिजुलीको झड्काभन्दा उनीहरुका लागि मृत्यु प्यारो थियो । साइनाइट, खाएर वा सुँघेर कसैले आत्महत्या गर्‍यो भने त्यो ब्रम्हहत्या हुन्छ भन्ने डरले राणा शासक युवाहरुको खानतलासी गर्थे ।

एकपटक त एउटा युवाको ईजारमा भेटिएको धुलो खानेकुरा मिसाएर कुकुरलाई दिँदा कुकुर ठाउँका ठाउँ मरेको थियो । साइनाइट उपलब्ध गराएको भनेर कम्पाउन्डर चन्द्रमान सैजुलाई कठघरामा उभ्याइयो ।

सत्य बकाउन उनलाई केरकार, पिटपाट, कोरां, कटक र बिजुली गरी घोर यातना दिइएको थियो । जुन घटनालाई ‘साइनाइट पर्व’ भनेर पनि केही इतिहासकार हरूले व्याख्या गर्ने गरेका छन् । हो, यस्तो दल प्रजा परिषद् आज कहाँ पुग्यो ? खबरहबबाट

पाठक मन्थन

कार्य क्षमता सशक्त बन्न सकोस्

श्री सम्पादकज्यू,

करिब पन्ध्र वर्ष यतादेखि निरन्तर रूपमा प्रकाशन हुँदै आएको सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाले प्रिन्टिड जगतमा आफ्नो एउटै अस्तित्व र पहिचान निर्माण गर्दै आइरहेको हाम्रो ठहर छ । जबकि, त्यतिबेलाको समयमा पत्रपत्रिकाले आमनेपाली नागरिक नारी, पुरुष, युवा-युवती, वृद्ध-वृद्धा, बालबालिका, असक्त, अपांग सबैको प्रिय वन्न निकै कठिन भएको स्मरण गराउँदै त्यसको परिपूर्ति सम्पूर्ण तवरबाट सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाले गरेको हामीले प्रत्यक्ष-परोक्ष अनुभूत गरेका छौ, थियौ । त्यसै अनुरूप अहिलेसम्म पनि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिका तिनै असहाय, असक्त, पछाडि परेका समुदायको पक्षमा निरन्तर आवाज उठाउँदै आएको छ, यसका लागि साधुवाद भन्न चाहन्छौं । यसर्थ सोही अनुरूप नै आउदा दिन, समयमा पनि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाले कति पनि तल माथि अर्थात् बहकाउमा नलागि निश्चित लक्ष्य अनि उद्देश्यलाई आत्मसात् गर्दै समाज, गाउँ र राष्ट्र मै केही न केही सुधार र परिवर्तन गर्न-गराउन विशेष भूमिका निर्वाह गर्न सक्ने कार्य क्षमता अझ सशक्त हुन सकोस भन्ने शुभेच्छा प्रकट गर्न चाहन्छौ । त्यसको निमित्त सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकामा आवद्ध पुराना देखि नयाँ टिम सबैको एक्यबद्धता सँगै पत्रकारिताको मूल्यमान्यतालाई शिरोपर गर्नु हुनेमा हाम्रो पूर्ण अपेक्षा रहेको छ । धन्यवाद !!

-अनुपमा श्रेष्ठ -धरान -१५, सुनसरी, खुसिदेवी कुलुङ, महाकुलुङ -०३, सोलुखुम्बु, गंगादेवी गुरुङ - खाँदबारी-५, संखुवासभा, मनकुमारी याक्खा, राजारानी, धनकुटा, चन्दा धिमाल -उर्लावारी -०१, मोरङ ।

भरपूर्ण सहयोग गर्न अनुरोध छ

श्री सम्पादकज्यू,

नेपाली पत्रकारिता जगत यतिबेला लगानीको दृष्टिकोणबाट खस्कदै गइरहेको हामीले सुन्न, पढ्न पाइरहेका छौं । यस सन्दर्भमा सुम्निमा राष्ट्रिय अखबार जस्तो साना लगानी र स्वरोजगारमुखी प्रकनशनलाई पनि पक्कै असर परेको छैन भन्न सकिन्न । तथापि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारले आफ्नो प्रकाशन कार्यलाई जे-जस्तो भएपनि निरन्तरता प्रदान गर्दै आइरहेकोमा हामीलाई आशा एवं विश्वास छ, त्यस्ता राष्ट्रियस्तरका समस्याको सामना गर्दै भएपनि प्रकाशन कार्य तिरस्तर अघि बढ्ने नै छ । जसका लागि हामी जस्ता शुभचिन्तक, ग्राहक, पाठक, विज्ञापनदाता, सहयोगीहरुले आ-आफ्नो गच्छे, अनुसार हात दिएर भएपनि प्रकाशन कार्यलाई भरपूर्ण सहयोग गर्नु पर्छ भन्ने सबैमा हार्दिक अनुरोध गर्दछौ । यसका लागि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारमा सम्लग्न टिमका सदस्यका अतिरिक्त हामीहरु जस्ता शुभचिन्तक सबैको सर-सहयोग अपरिहार्य छ, भन्ने ठानेका छौ । त्यसले गर्दा जस्तै असहज र अप्ठ्यारा अवस्थाको सरल तवरबाट निकास हुनका साथै सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको प्रकाशन, सम्पादन कार्यले निश्चय पनि नियमितता पाउन सक्ने छ, भन्ने कुरामा पूर्ण विश्वस्त हुन सकिन्छ । तसर्थ यही सवाललाई हामी सबैले आत्मसात् गर्दै अघि बढ्न सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारलाई पनि आग्रह गर्दछौ !

-अरुण चाम्लिङ, टेम्मा, खोटाङ, कनक सिंह लिम्बू -फेदेम, पाँचथर, गोकर्ण रुम्जाली -मानेभन्ज्याङ -०१, ओखलढुंगा, धर्मेन्द्र राजवंशी -मेचीनगर -६, भ्रापा, ज्ञानुदास आलेमगर, भानु नगर-४, तनहुँ ।

प्रहरी गतिविधि: लागू औषध कारोबार अभियोगमा पक्राउ

काठमाडौँ - दक्षिणकाली नगरपालिका-५ फर्पिङ वसपार्कबाट नियन्त्रित लागूऔषध डाईजेपाम ४ सय ८६ एम्पुल, फेनारगन ४ सय ८७ एम्पुल र नुर्फिन ४ सय ८२ एम्पुलसहित पर्सा वीरगंज महानगरपालिका-२७ कंबरी घर भएका २२ वर्षीय मुसाहयब हवारीलाई शुक्रबार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । ईलाका प्रहरी कार्यालय फर्पिङबाट खटिएको प्रहरीले वीरगंजबाट काठमाडौँतर्फ आउँदै गरेको ना.१ ज ८२८४ नम्बरको सुमोलाई जाँच गर्ने क्रममा सुमोमा सवार उनलाई उक्त लागूऔषधसहित पक्राउ गरेको हो ।

बर्दिया, वडैयाताल गाउँपालिका-७ भत्केकोपुलबाट अवैध लागूऔषध खैरो हेरोइन जस्तो देखिने पदार्थ ४७ ग्राम ७ मिलिग्रामसहित भारत बहराईच ठाना मोतिपुर बलेगाउँ खमरिया बस्ने २० वर्षीय निजामुद्दिम खाँ समेत २ जनालाई शुक्रबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । ईलाका प्रहरी कार्यालय मैनापोखर र लागूऔषध नियन्त्रण ब्यूरो नेपालगंज समेतबाट खटिएको प्रहरीले भारतबाट नेपालतर्फ पैदल आउँदै गरेका उनीहरूलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

ईलाम, सूर्योदय नगरपालिका-७ कन्यामबाट अवैध लागूऔषध खैरो हेरोइन जस्तो देखिने पदार्थ ५ सय मिलिग्रामसहित सोही ठाउँ बस्ने ३० वर्षीय कमल रिजाललाई शुक्रबार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । ईलाका प्रहरी कार्यालय पशुपतिनगर समेतबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो । भ्पापा, मेचिनगर नगरपालिका-६ पुरानो मेचीपुलबाट अवैध लागूऔषध खैरो हेरोइन १९ ग्रामसहित लमजुङ सुन्दरबजार नगरपालिका-९ बस्ने २९ वर्षीय

दिपक गैरेलाई शुक्रबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । लागूऔषध नियन्त्रण ब्यूरो काँकराभिट्टाबाट र ईलाका प्रहरी कार्यालय काँकराभिट्टाबाट खटिएको प्रहरीले भारतबाट नेपालतर्फ पैदल आउँदै गरेका उनलाई उक्त लागूऔषधसहित पक्राउ गरेको हो ।

रूपन्देही, बुटवल उपमहानगरपालिका-१५ रतनपुर बस्ने २१ वर्षीय दिल बहादुर बुढाथोकीलाई अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ २ ग्राम ५ सय मिलिग्रामसहित शनिवार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । ईलाका प्रहरी कार्यालय रन्यौराबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

यसैगरी रूपन्देही, सिद्धार्थनगर नगरपालिका-८ वैड कलानीस्थित होटल ग्यालेक्सिबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर २० ग्राम ७ सय मिलिग्रामसहित २ जनालाई शनिवार विहान प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा पर्सा सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका-२ बस्ने ३९ वर्षीय श्रीलाल प्रसाद यादव र ४५ वर्षीया उमा देवी चौधरी रहेका छन् । जिल्ला प्रहरी कार्यालय रूपन्देही र लागूऔषध नियन्त्रण ब्यूरो शाखा कार्यालय भैरहवाबाट खटिएको संयुक्त टोलीले होटल तलासी गर्दा उनीहरूलाई उक्त लागूऔषधसहित फेला पारी पक्राउ गरेको हो ।

सवै घटनाका सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

रूपन्देही, रोहिणी गाउँपालिका-३ धकधईबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ करिव ५ सय मिलिग्राम र नियन्त्रित लागूऔषध डाइजेपाम लगायतका विभिन्न लागूऔषधसहित सोही ठाउँ बस्ने १८ वर्षीय

किशोरलाई शनिवार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

ईलाका प्रहरी कार्यालय धकधईबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई उक्त लागूऔषधसहित पक्राउ गरेको हो ।

यसैगरी रूपन्देही, सैनामैना नगरपालिका-२ बिहानी टोलबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ ५ सय २० मिलिग्राम र नगद ६ हजार रूपैयाँसहित २ जनालाई शनिवार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा सोही ठाउँ बस्ने ३५ वर्षीय सुरज विक र २४ वर्षीय सुमन गौचन रहेका छन् । ईलाका प्रहरी कार्यालय रन्यौराबाट खटिएको प्रहरीले उनीहरूलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

मकवानपुर, मनहरी गाउँपालिका-६ स्थित सडकमा ना.७ ख ३११७ नम्बरको वसबाट अवैध लागूऔषध गाँजा ३ केजीसहित २ जनालाई शनिवार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा बसका चालक सल्यान सारदा नगरपालिका-८ सिमपानी बस्ने ३१ वर्षीय राज कुमार ऐरी र सहचालक बारा जितपुर सिमरा उपमहानगरपालिका-७ बस्ने २७ वर्षीय पर्वत दोर्जे योन्जन रहेका छन् । प्रहरी चौकी सुनाचुरीबाट खटिएको प्रहरीले ना.७ ख ३११७ नम्बरको बसलाई जाँच गर्ने क्रममा उक्त गाँजा फेला पारेको हो ।

कञ्चनपुर, भीमदत्त नगरपालिका-१८ स्थितबाट अवैध लागूऔषध खैरो हेरोइन जस्तो देखिने पदार्थ करिव १ ग्राम २१ मिलिग्राम सहित सोही नगरपालिका-७ हल्दुखाल बस्ने १८ वर्षीय किशोरलाई शनिवार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । वडा प्रहरी कार्यालय कञ्चनपुरबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई उक्त लागूऔषधसहित पक्राउ गरेको हो । यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ । कैलाली, धनगढी उपमहानगरपालिका-१८ ई गाँउस्थित सडकमा से.५ प ४७७५ नम्बरको मोटरसाइकल अनियन्त्रित भई शनिवार राति दुर्घटना हुँदा चालक सोही उपमहानगरपालिका-१२ जुगेडा बस्ने २८ वर्षीय पुष्प बहादुर कामीको मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको सेती प्रादेशिक

यौनजन्य...

मानव बेचबिखन अनुसन्धान ब्यूरो बबरमहलबाट खटिएको प्रहरीको टोलीले वेश्यावृत्ति तथा यौनजन्य कार्यमा लगाइएका चार जना बालिकाहरूलाई उद्धार गरी सो कार्यमा संलग्न ती युवालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको हो ।

सुमनले आर्थिक अवस्था कमजोर भएका बालिकाहरूलाई ललाई फकाई होटल,गेष्ट हाउस तथा रेष्टुरेन्टहरूमा वेटर तथा सरसफाईको काममा लगाई दिने भन्दै वेश्यावृत्ति तथा यौनजन्य कार्यमा लगाउनका

अस्पताल धनगढीमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो ।

कञ्चनपुर, बेदकोट नगरपालिका-६ सुडामा से.१ त ८९३० नम्बरको ट्याक्टरको ठक्करबाट सोही नगरपालिका-६ बस्ने बैतडी दोगडा केदार गाउँपालिका घर भएका असोक चन्दको छोरा ६ वर्षीय लव चन्दको शनिवार साँझ घटनास्थलमै मृत्यु भएको छ । ट्याक्टर चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

दुवै दुर्घटनाका सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

मोरङ, विराटनगर महानगरपालिका-५ कोचाखाल चोक डेरा गरी बस्ने भोजपुर, भोजपुर नगरपालिका-७ पोखरे लाइन घर भएका ७० वर्षीय सम्बर बहादुर श्रेष्ठ आफ्नै कोठामा शनिवार मृत अवस्थामा फेला परेका छन् ।

धनकुटा, धनकुटा नगरपालिका-९ बेलहारा बेसी बस्ने ७४ वर्षीया इन्द्र कुमारी राई सोही ठाउँस्थित तमोर नदी किनारामा शनिवार मृत अवस्थामा फेला परेकी छिन् ।

यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ । काठमाडौँ महानगरपालिका-३२ खहरे बस्ने ४२ वर्षीय कुमार आचार्यको करेन्ट लागेर शनिवार दिउँसो मृत्यु भएको छ । करेन्ट लागेर गम्भीर घाइते भएका आचार्यको केएमसी

अस्पतालमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो ।

महोत्तरी, सप्सी गाउँपालिका-१ मधर्नटोल बस्ने २५ वर्षीया प्रियंका महतोको करेन्ट लागेर शनिवार दिउँसो मृत्यु भएको छ । आफ्नै घरको बिद्युतीय बोर्डमा तार जोड्ने क्रममा करेन्ट लागेर उनको मृत्यु भएको हो ।

यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ । पाल्पा, निस्दी गाउँपालिका-३ क्यामरुङ बस्ने श्याम बहादुर पल्लीको घरमा शनिवार दिउँसो आगलागी हुँदा ९ महिनाकी दिप्पाना पल्लीको जलेर मृत्यु भएको छ । साथै उक्त आगो फैलिएर सोही घरसँग जोडिएको गोठमा समेत आगलागी हुँदा करिव ७ लाख ५० हजार रूपैयाँ बराबरको धनमाल जलेर नष्ट भएको छ ।

साथै पीडित बालिकाहरूलाई विगत पाँच महिनादेखि ती होटल,गेष्ट हाउसहरूबाट बाहिरसमेत निस्कन नदिई जबरजस्ती शारीरिक सम्पर्क राख्न बाध्य पार्ने गरेको प्रहरी अनुसन्धानबाट खुल्न आएको छ ।

सुमन तामाङलाई जिल्ला अदालत काठमाडौँबाट प्रहरीले मानव बेचबिखन तथा ओसार पसार मुद्दामा सात दिनको म्याद थप अनुमति लिई आवश्यक अनुसन्धान कार्य अघि बढाईरहेको बताइएको छ ।

प्रदेश ...

अहिलेसम्म भेदभाव भइरहनु दुःखद् भएको बताउँदै पछिल्ल्या दिनमा दलित समुदायबाट स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको हातबाट औषधि नलिनु जस्ता घटनाले लज्जित बनाएको औल्याएका थिए । सोही अवसरमा प्रदेश प्रमुख खापुङले यो समस्या दलितको मात्रै नभई राष्ट्रिय समस्या भएको बताए ।

त्यसैगरी राष्ट्रिय दलित आयोगका माननीय सदस्य टुन्ज बराइलीले दलित समुदायले छोएको पानी मात्रै नभई माया पनि चल्न छोडेको बताउँदै युवावस्थामा प्रेम भएपनि जातको कारण मारिनेसम्मको घटना दुःखद् भएको उल्लेख गरे ।

खेलकुद

क्रस कन्ट्री राष्ट्रिय दौडको उपाधि आर्मीका तामाङलाई

स्याङ्जा - स्याङ्जाको कोल्मामा आयोजित चौथो क्रस कन्ट्री राष्ट्रिय दौड प्रतियोगिताको उपाधि नेपाल आर्मीका गोपाल तामाङले हात पारेका छन् । अस्ति शनिवार पुतलिबजार नगरपालिका-९ मा भएको दौड प्रतियोगितामा तामाङले एक घण्टा ३१ मिनेट ५६ सेकेन्डमा २५ किमीको दुरी पार गरेका हुन् । उपाधि हात पार्न सफल तामाङले नगद पचास हजार रुपियाँ सहित कप, मेडल र प्रमाणपत्र हात पार्न सफल भएका हुन् । दौड प्रतियोगितामा गोरखाका सञ्जय श्रेष्ठले एक घण्टा ३३ मिनेट ४३ सेकेन्डमा पार गर्दै दोस्रो बनि नगद ४० हजार हात पारे भने, हुम्लाका सुशील कुमार जोशीले एक घण्टा ३४ मिनेट ०२ सेकेन्डमा पार गर्दै तृतीय स्थान हासिल गरी ३० हजार नगद हात पार्न सफल भए । यसैगरी २१ वर्ष मुनिको १० किमीमा तनहुँका सिनम गुरुङले ४१ मिनेट १४ सेकेन्डमा दुरी पार गर्दै पहिलो भए संगै उनले नगद २० हजार रुपियाँ सहित कप, मेडल, प्रमाणपत्र हात पार्न सफल भए । यस्तै दोस्रो तेन्जोन रोका (पोखरा)ले १५ हजार र तेस्रो मनोज रोका (पोखरा)ले १० हजार रुपियाँ हात पारेका थिए । त्यस्तै महिलातर्फ पाँच किमीमा जुम्लाकी राम माया बुढाले २१ मिनेट १८ सेकेन्डमा दुरी पार गर्दै पहिलो स्थान हात पार्न सफल भइन् । दाङकी सुस्मिता कुमारी चौधरी द्वितीय र पोखराकी नितु तामाङ तृतीय बन्न सफल भएका थिए । जस अनुसार बुढाले १५ हजार, चौधरीले १० हजार र तामाङले पाँच हजार प्राप्त गरे । उक्त प्रतियोगिताको सिलसिलामा ५८ वर्षीय गोपाल नेपालीले दौडमा भाग लिँदै दौड पूरा गरेका थिए । दौड प्रतियोगिताका विजेताहरूलाई गण्डकी प्रदेशका खेलकुद मन्त्री सुशीला सिम्खडाले पुरस्कार वितरण गरेका थिए । सो दौड स्पर्धामा ३२ महिला सहित १३४ जना धावकको सहभागिता रहेको जनाइएको थियो । सो दौड प्रतियोगिता कोल्माबाट शुरु भई काउले, डाँडाथर, राइपुर, नाम्चे, काल्खु, खुदी, हुँदै पुन कोल्मामा पुगेर अन्त्य भएको थियो ।

मधेशको लगातार तेस्रो हार

काठमाडौँ - हिजो आइतवार भएको प्रधानमन्त्री कप महिला क्रिकेटमा सशस्त्र प्रहरी बल(एपीएफ) क्लब र कोशी प्रदेशले लगातार तेस्रोपटक जित हात पार्न सफल भएका छन्। हिजोको खेलमा एपीएफले लुम्बिनी प्रदेशलाई ९० रन र कोशी प्रदेशले मधेश प्रदेशलाई ६० रनले हराएको थियो । काठमाडौँको मूलपानी क्रिकेट मैदानमा भएको खेलमा पहिला ब्याटिङ गरेको एपीएफले निर्धारित २० ओभरमा ३ विकेट गुमाएर एक सय ५१ रन जोडेको थियो । एपीएफका इन्दु बर्माले ७० र ममता चौधरीले ५९ रन बनाउन सफल रहे । त्यस्तै लुम्बिनीले निर्धारित २० ओभरमा ९ विकेट गुमाएर ६१ रन मात्र जोड्न सफल भयो । यस क्रममा एपीएफका बलर इन्दु बर्माले ३, विनु बुढाले २ तथा रेखा रावल, करुणा भन्डारी र सिता रानामगरले एक एक विकेट हात पार्न सक्षम भए । यस्तै लुम्बिनीका लक्ष्मी चौधरीले सर्वाधिक २८ रन जोड्न सफल भइन् । मूलपानी क्रिकेटमैदानमा भएको खेलमा पहिला ब्याटिङ गरेको कोशीले निर्धारित २० ओभरमा ४ विकेट गुमाएर एक सय २९ रन जोडेको थियो । कोशीका रुविना क्षेत्रीले ५७ र अप्सरी बेगमले ३७ रन जोड्न सके । मधेश प्रदेशले निर्धारित २० ओभरमा ९ विकेट गुमाएर ६९ रन जोड्यो । मधेशका लागि साना प्रविनले २७ र आरती महतोले १८ रन जोड्नुबाहेक अन्य ब्याटरले दोहोरो अंक छुन सकेनन् । यस क्रममा कोशीका सबनम राई र एलिसा खडियाले २, २ तथा संगिता राई र रुबिन क्षेत्रीले १,१ विकेट लिएका थिए । जितपछि कोशीलाई नेटरनरेटमा पछाडि पार्दै एपीएफ ६ अंक सहित पहिलो स्थानमा उक्लेको हो । जसले गर्दा समान अंकमा रहेको कोशी दोस्रो स्थानमा छ । सो परिणाम अनुसार मधेशले लगातार तेस्रो हार व्यहोरेको छ भने लुम्बिनीले ३ खेलमा केवल २ अंक मात्र जोड्न सकेको छ ।

सूर्योदय नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

फिक्कल, इलाम, संघीय नेपाल ।

जन्हितमा जारी सन्देश

- व्यक्तिगत घटना दर्ताअन्तर्गत जन्मदर्ता, विवाहदर्ता, मृत्युदर्ता, बसाई सराइ र सम्बन्धविच्छेद दर्ता)
- समयमै गरौं । सभ्य नागरिक बनौं ।
- नगरपालिकालाई बुझाउनुपर्ने कर समयमै तिरौं ।
- नगरपालिकाको विकासमा सबैले हातेमालो गरौं ।
- मिसावट गरिएका, सडेगलेका तथा अस्वस्थकर खानेकुरा नखाऔं ।
- उपभोक्ता हित संरक्षणमा चनाखो बनौं । खान्दान्, तरकारीमा विषादी घटाऔं । अर्गानिक उत्पादनमा जोड दिऔं ।
- सडक तथा सार्वजनिक स्थलमा चौपाया छाडा नछाडि सभ्य नागरिकको पहिचान दिऔं ।
- सडक तथा पेटीमा आवागमन अवरोध हुनेगरी निर्माण सामग्री नराखौं, व्यापार व्यावसाय नगरौं ।
- बालबालिकालाई काममा होइन, विद्यालय पठाऔं ।
- सार्वजनिक स्थलमा फोहोरमैला नफालौं ।
- आफ्नो घर वरिपरि बोटबिरुवा रोपी हरित नगरका रूपमा विकास गरौं ।
- मानव बस्ती तथा टोलमा छरछिमेकलाई असर नपर्ने गरी व्यावसायिक रूपमा पशुपंक्षी पालौं &
- आफ्नो घरमा मापदण्ड अनुसारको शौचालय निर्माण गरी खुला दिशामुक्त अभियान सफल पारौं ।

प्रहरी गतिविधि: लागू औषध कारोबार अभियोगमा पक्राउ

काठमाडौँ - दक्षिणकाली नगरपालिका-५ फर्पिङ वसपार्कबाट नियन्त्रित लागूऔषध डाईजेपाम ४ सय ८६ एम्पुल, फेनारगन ४ सय ८७ एम्पुल र नुर्फिन ४ सय ८२ एम्पुलसहित पर्सा वीरगंज महानगरपालिका-२७ कंबरी घर भएका २२ वर्षीय मुसाहयब हवारीलाई शुक्रबार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । ईलाका प्रहरी कार्यालय फर्पिङबाट खटिएको प्रहरीले वीरगंजबाट काठमाडौँतर्फ आउँदै गरेको ना.१ ज ८२८४ नम्बरको सुमोलाई जाँच गर्ने क्रममा सुमोमा सवार उनलाई उक्त लागूऔषधसहित पक्राउ गरेको हो ।

बर्दिया, वडैयाताल गाउँपालिका-७ भत्केकोपुलबाट अवैध लागूऔषध खैरो हेरोइन जस्तो देखिने पदार्थ ४७ ग्राम ७ मिलिग्रामसहित भारत बहराईच ठाना मोतिपुर बलेगाउँ खमरिया बस्ने २० वर्षीय निजामुद्दिम खाँ समेत २ जनालाई शुक्रबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । ईलाका प्रहरी कार्यालय मैनापोखर र लागूऔषध नियन्त्रण ब्यूरो नेपालगंज समेतबाट खटिएको प्रहरीले भारतबाट नेपालतर्फ पैदल आउँदै गरेका उनीहरूलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

ईलाम, सूर्योदय नगरपालिका-७ कन्यामबाट अवैध लागूऔषध खैरो हेरोइन जस्तो देखिने पदार्थ ५ सय मिलिग्रामसहित सोही ठाउँ बस्ने ३० वर्षीय कमल रिजाललाई शुक्रबार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । ईलाका प्रहरी कार्यालय पशुपतिनगर समेतबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो । भ्पापा, मेचिनगर नगरपालिका-६ पुरानो मेचीपुलबाट अवैध लागूऔषध खैरो हेरोइन १९ ग्रामसहित लमजुङ सुन्दरबजार नगरपालिका-९ बस्ने २९ वर्षीय

दिपक गैरेलाई शुक्रबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । लागूऔषध नियन्त्रण ब्यूरो काँकराभिट्टाबाट र ईलाका प्रहरी कार्यालय काँकराभिट्टाबाट खटिएको प्रहरीले भारतबाट नेपालतर्फ पैदल आउँदै गरेका उनलाई उक्त लागूऔषधसहित पक्राउ गरेको हो ।

रूपन्देही, बुटवल उपमहानगरपालिका-१५ रतनपुर बस्ने २१ वर्षीय दिल बहादुर बुढाथोकीलाई अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ २ ग्राम ५ सय मिलिग्रामसहित शनिवार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । ईलाका प्रहरी कार्यालय रन्यौराबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

यसैगरी रूपन्देही, सिद्धार्थनगर नगरपालिका-८ वैड कलानीस्थित होटल ग्यालेक्सिबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर २० ग्राम ७ सय मिलिग्रामसहित २ जनालाई शनिवार विहान प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा पर्सा सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका-२ बस्ने ३९ वर्षीय श्रीलाल प्रसाद यादव र ४५ वर्षीया उमा देवी चौधरी रहेका छन् । जिल्ला प्रहरी कार्यालय रूपन्देही र लागूऔषध नियन्त्रण ब्यूरो शाखा कार्यालय भैरहवाबाट खटिएको संयुक्त टोलीले होटल तलासी गर्दा उनीहरूलाई उक्त लागूऔषधसहित फेला पारी पक्राउ गरेको हो ।

सवै घटनाका सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

रूपन्देही, रोहिणी गाउँपालिका-३ धकधईबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ करिव ५ सय मिलिग्राम र नियन्त्रित लागूऔषध डाइजेपाम लगायतका विभिन्न लागूऔषधसहित सोही ठाउँ बस्ने १८ वर्षीय

किरात यले संवत् ५०८३ (२०८०) को उधौली छिरिनामदा, साकेला, साकेन्वा, साक्ले, तोष, भूमि पूजा, चक्चाकूर, चासुवा, श्यादर पिदर, चासोक तडनाम महान चाडको अवसरमा देश-विदेशमा रहनु भएका सम्पूर्ण गोरखा भूतपूर्व सैनिक दिदीबहिनी, दाजुभाइ तथा मान्यजनहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य, दीर्घायु अनि उन्नति प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु !!

कृष्ण कुमार राई

सभापति

गोरखा भूतपूर्व सैनिक संघ (गेसो)

किरात यले संवत् ५०८३ (२०८०) को उधौली छिरिनामदा, साकेला, साकेन्वा, साक्ले, तोष, भूमि पूजा, चक्चाकूर, चासुवा, श्यादर पिदर, चासोक तडनाम महान चाडको अवसरमा देश-विदेशमा रहनु भएका सम्पूर्ण गोरखा भूतपूर्व सैनिक दिदीबहिनी, दाजुभाइ तथा मान्यजनहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य, दीर्घायु अनि उन्नति प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु !!

जीत बहादुर राई

वरिष्ठ उपसभापति तथा समाजसेवी

गोरखा भूतपूर्व सैनिक संघ (गेसो)

मुलुकको हरेक प्रदेश, जिल्ला महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका, गाउँपालिकाका अतिरिक्त शिक्षण संस्था, वित्तीय संस्था, कलकारखाना, सरकारी तथा अर्धसरकारी कार्यालयहरुमा भरपर्दो र सुरक्षित तवरबाट सुरक्षा प्रदान गर्न गराउन वा पहराको लागि गोल्डेन त्रिशक्ति सर्भिस प्रा.लि.लाई सधै सम्भन्नुहोस् ।

गोल्डेन त्रिशक्ति सेक्युरिटी सर्भिस प्रा.लि.

प्रधान कार्यालय

प्रदेश नं. १, इटहरी, सुनसरी,

फोन नं. ०२५-५८४०९६, मो. ९८४२११८८०८

के फेरी आउँदैछ मास्क लगाउने समय !

एजेन्सी - विश्व स्वास्थ्य संगठन (डब्लुएचओ) ले कोभिड-१९ को लागि सार्वजनिक स्वास्थ्य आपतकालिन अधिसूचना फिर्ता लिएको लगभग ७ महिना पछि, भाइरसले फेरि तनाव बढाएको छ, ओमिक्रोन भेरियन्ट नयाँ सबवेरियन्टमा उत्परिवर्तनको साथ ।

यसमा नवीनतम जेएन १ उपसंस्करण पनि समावेश छ, जसले कोभिड-१९ मामिलाहरूमा वृद्धि भएको छ । तर, विज्ञहरूले यसलाई नयाँ लहर भन्नुअघि अझै केही दिन कुर्नुपर्ने र अतिनुपर्ने अवस्थानरहेको बताएका छन् । उनले डब्ल्यूएचओले घोषणा गरेको ‘भ्यारिएन्ट अफ इन्टरेस्ट’ सूची अन्तिम नहुन सक्ने चेतावनी दिएका छन् ।

डब्ल्यूएचओका पूर्व प्रमुख वैज्ञानिक डा सौम्या स्वामिनाथनले मौसमी फ्लू जस्तै इन्फ्लुएन्जाए (एच१एन१ र एच३एन२), एडेनोभाइरस, राइनोभाइरस र रेस्पेरेटरी सिन्सिटियल भाइरसका कारण हुने श्वासप्रश्वासको संक्रमणले मनसुनसँग सम्बन्धित

रोग निम्त्याउन सक्छ, टीओआईले रिपोर्ट गरेको छ ।

उनले थप भने, 'लक्षण देखेर सबैको परीक्षण गर्न सम्भव छैन । हामीले गम्भीर श्वासप्रश्वासको संक्रमण वा निमोनियाबाट पीडित अस्पतालमा भर्ना भएका व्यक्तिहरूको परीक्षण गर्नुपर्छ ।' वृद्धि भविष्यवाणी गर्ने एउटा तरिका फोहोर पानीमा सूक्ष्मजीवहरू खोज्नु हो । ग्लेनगल्स ग्लोबल हेल्थ सिटीका संक्रामक रोग विशेषज्ञ डा. सुबमण्यम स्वामीनाथनले भने, धेरै देशहरूमा फोहोर पानीको नमूनाहरू समुदायमा फैलिरहेको विभिन्न संक्रमणहरू पत्ता लगाउन र रिपोर्ट गर्न परीक्षण गरिन्छ ।

मास्क लगाउनु पर्छ ?
जनस्वास्थ्यका पूर्व निर्देशक
डा के. कोलान्डाइसामीले भने,
'विवाह हल, रेल र बस जस्ता बन्द
मीडभाड हुने ठाउँहरूमा मास्क
लगाउनु राम्रो हो । यसले कोभिड
लागत राख्ने सयौं धेरै रोगबाट
बच्न सकिन्छ ।' उनले थपे 'तर
मास्कलाई अहिले अनिवार्य गर्नुपर्ने
आवश्यकता छैन । वृद्धवृद्धा, गर्भवती

महिला र रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता कम भएका व्यक्तिहरूले भीडभाड भएको ठाउँमा जानबाट जोगिनुपर्छ । यदि तिनीहरूले त्यसो गर्छन् भने, तिनीहरूले मास्क लगाउनु पर्छ ।

अहिले कोरोना निको भइसकेपछि पनि टाउकोमा गम्भीर 'सुन्निने' समस्या देखिएको छ ।

त्यस्तै कोभिड-१९ संक्रमणबाट निको भएको महिना वितिसक्दा पनि धेरै विरामीको मस्तिष्कमा अस्तव्यस्त क्षति र सुन्निएको पाइएको थियो, जवकि पत्ता लगाउन गरिएको रगत परीक्षणको नतिजा सामान्य रूपमा आएको थियो । पछिल्लो एक अध्ययनमा यो दावी गरिएको हो ।

बेलायतस्थित विश्वविद्यालयका
अन्वेषकहरूका अनुसार कोरोना
भाइरसको संक्रमणको सवैभन्दा
महत्वपूर्ण चरणमा लक्षणहरू तीब्र
रूपमा विकसित हुँदा मस्तिष्कमा
प्रमुख इन्फ्लेमेटरी प्रोटीन र दागहरू
उत्पादन हुन्छन् । इडल्यान्ड र
वेल्लका अस्पतालमा भर्ना भएका
८०० भन्दा बढी विरामीको नमूना
विश्लेषण गरेर अनुसन्धानकर्ताहरूले
यस्तो निष्कर्ष निकालेका हुन् ।

शोधकर्ताहरूले 'नेचर
कम्युनिकेशन्स' जर्नलमा प्रकाशित
आफ्नो अध्ययनमा अचम्मको कुरा

भनेका छन् कि कोभिड-१९ को कारणले मस्तिष्कमा हुने क्षतिको बलियो जैविक मार्कर अस्पतालबाट डिस्चार्ज भएको महिनौपछि पनि कायम रहन्छ ।

वायोमार्कर प्रमाण तीव्र रोगको समयमा न्यूरोलॉजिकल डिस्फंक्शन अनुभव गर्ने विरामीहरूमा बढी प्रख्यात थियो, र यी जटिलताहरू रिक्भरीको बेला पनि जारी रह्यो, अनुसन्धानकर्ताहरूले भने ।

“यद्यपि, टाउको दुखाइ र मांसपेशी दुखाइ (मायाल्जिया) जस्ता केही न्यूरोलॉजिकल 'लक्षणहरू' अक्सर हल्का थिए,” लिभरपुल विश्वविद्यालयको इन्फेक्सन न्यूरोसाइन्स प्रयोगशालाका प्रमुख अन्वेषक र निर्देशक वेनेडिक्ट माइकलले भने । “यो स्पष्ट भयो कि अधिक महत्वपूर्ण र सम्भावित रूपमा जीवन परिवर्तन गर्ने नयाँ न्यूरोलॉजिकल 'जटिलताहरू' देखा परिरहेका थिए, जसमा इन्सेफलाइटिस (मस्तिष्कको सूजन), हृदयघात स्टोक समावेश छ ।”

माइकलले भने कि यो अध्ययनले मस्तिष्क सुन्निने र मस्तिष्कमा क्षति हुने सम्भावनाको बारेमा जानकारी दिन्छ, जुन रगत परीक्षणबाट पत्ता लगाउन सकिँदैन ।

बृहानिलकण्ठ नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

हात्तिगौडा, काठमाडौं, बागमती प्रदेश, संघीय नेपाल ।

जनहितमा जारी सन्देश

- द ब्यक्तिगत घटना दर्ताअन्तर्गत जन्मदर्ता, विवाहदर्ता, मृत्युदर्ता, बसाई सराई र सम्बन्धविच्छेद दर्ता)
- समयमै गरौं । सभ्य नागरिक बनौं ।
- नगरपालिकालाई बुझाउनुपर्ने कर समयमै तिर्नौं ।
- नगरपालिकाको विकासमा सबैले हातेमालो गरौं ।
- मिसावट गरिएका, सडेगलेका तथा अस्वस्थकर खानेकुरा नखाऔं ।
- उपभोक्ता हित संरक्षणमा चनाखो बनौं । खाद्यान्न, तरकारीमा विषादी घटाऔं । अर्गानिक उत्पादनमा जोड दिऔं ।
- सडक तथा सार्वजनिक स्थलमा चौपाया छाडा नछाडि सभ्य नागरिकको पहिचान दिऔं ।
- सडक तथा पेटीमा आवागमन अवरोध हुनेगरी निर्माण सामग्री नराखौं, व्यापार व्यावसाय नगरौं ।
- बालबालिकालाई काममा होइन, विद्यालय पठाऔं ।
- सार्वजनिक स्थलमा फोहोरमैला नफालौं ।
- आफ्नो घर वरिपरि बोटबिरुवा रोपी हरित नगरका रूपमा विकास गरौं ।
- द मानव बस्ती तथा टोलमा छरछिमेकलाई असर नपर्ने गरी व्यावसायिक रूपमा पशुपक्षी पालौं ६
- आफ्नो घरमा मापदण्ड अनुसारको शौचालय निर्माण गरी खुला दिशामक अभियान सफल पारौं ।

भोजपुर नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

भोजपुर, संघीय नेपाल ।

जनहितमा जारी सन्देश

- द ब्यक्तिगत घटना दर्ताअन्तर्गत जन्मदर्ता, विवाहदर्ता, मृत्युदर्ता, बसाई सराइ र सम्बन्धविच्छेद दर्ता)
- समयमै गरौं । सभ्य नागरिक बनौं ।
- नगरपालिकालाई बुझाउनुपर्ने कर समयमै तिर्ने ।
- नगरपालिकाको विकासमा सबैले हातेमालो गरौं ।
- मिसावट गरिएका, सडेगलेका तथा अस्वस्थकर खानेकुरा नखाऔं ।
- उपभोक्ता हित संरक्षणमा चनाखो बनौं । खाद्यान्न, तरकारीमा विषादी घटाऔं । अर्गानिक उत्पादनमा जोड दिऔं ।
- सडक तथा सार्वजनिक स्थलमा चौपाया छ्याडा नछाडि सभ्य नागरिकको पहिचान दिऔं ।
- सडक तथा पेट्टीमा आवागमन अवरोध हुनेगरी निर्माण सामग्री नराखौं, व्यापार व्यावसाय नगरौं ।
- बालबालिकालाई काममा होइन, विद्यालय पठाऔं ।
- सार्वजनिक स्थलमा फोहोरमैला नफालौं ।
- आफ्नो घर वरिपरि बोटबिरुवा रोपी हरित नगरका रूपमा विकास गरौं ।
- द मानव बस्ती तथा टोलमा छरछिमेकलाई असर नपर्ने गरी व्यावसायिक रूपमा पशुपक्षी पालौं ः
- आफ्नो घरमा मापदण्ड अनुसारको शौचालय निर्माण गरी खुला दिशामक अभियान सफल पारौं ।

स्वास्थ्य

सरकारले विपन्नलाई आठ प्रकार कडा रोगको उपचारमा सहूलियत दिने

काठमाडौँ - नेपाल सरकारले गरिवी, विपन्न नागरिकलाई आठ प्रकार कडा रोगको उपचारमा सहूलियत दिने बताएको छ । स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले 'कडा रोगको उपचार खर्च स्वास्थ्य बीमामा आवद्ध गर्न' कार्यविधि -२०७८' लाई खारेज गरेर नयाँ निर्देशिका जारी गर्दै मुटु रोग, मिर्गौला रोग, क्यान्सर, पार्किन्सन्स, अल्जाइमर्स, स्पाइनल इन्जुरी, हेड इन्जुरी र सिकलसेल एनिमियाका रोगको उपचारका लागि बढीमा चार लाख रुपैयाँसम्मको उपचारमा सहूलियत दिने व्यवस्था गरेको बताएको हो । जसमा मुटु प्रत्यारोपणका लागि चार लाख र औषधिका लागि एक लाख, मुटुसम्बन्धी अन्य रोगका लागि एक लाख उपलब्ध गराउने 'विपन्न नागरिक औषधी उपचार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका -२०८०' मा उल्लेख छ । गत मंसिरमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले मन्त्रीस्तरीय निर्णयबाट स्वीकृत निर्देशिका अनुसार कुनै पनि क्यान्सर, पार्किन्सन्स, अल्जाइमर्स, स्पाइनल इन्जुरी, हेड इन्जुरी, सिकलसेल एनिमिया लगायतका रोगका लागि उपचार खर्च एक लाख उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । सरकारले तोकिएको सहूलियत सीमाभित्र रहेर ती कडा खालका विरामीलाई औषधि, औषधीजन्य सामग्री, प्रयोगशाला सेवा, शल्यक्रिया, शय्या उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । सरकारले विपन्न नागरिक औषधोपचार कार्यक्रम सञ्चालनका लागि मन्त्रालयको कुल बजेटको शून्य दशमलव पाँच प्रतिशत रकम छुट्टाएको मन्त्रालयले जनाएको छ । एउटै रोगको उपचारमा दोहो-याएर सहूलियत सुविधा लिन नपाइने जनाईएको छ । त्यस्तै निर्देशिका भनिएको छ, कुनै एक रोगको औषधोपचार सहूलियत प्राप्त गरिसकेको सोही व्यक्तिले पुनः सोही रोगका लागि औषधोपचार सहूलियत सुविधा लिन नपाउने व्यवस्था गरिएको छ । यस्तै कुनै एक रोगको उपचारमा सहूलियत प्राप्त गरेको व्यक्तिले अर्को रोगको उपचार सहूलियत प्राप्त गर्न भने पाउने छन् । कडा रोगको उपचारका लागि देशभरिका १२० अस्पताल तोकिए निर्देशिकाले अनुसूची नै राखेर विपन्न नागरिकको कडा खालका रोगको उपचारका लागि देशभरिका एक सय २० अस्पताललाई तोकिएको छ । विपन्न नागरिकलाई आठ प्रकारका कडा रोगको उपचारका लागि देशभरिका एक सय २० अस्पताल तोकिएका हुन् । विपन्न नागरिकको उपचार स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमले गर्दै आए पनि अहिले बिमा कार्यक्रम केही समय राम्रोसँग सञ्चालन हुन नसकेपछि स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले नयाँ निर्देशिका जारी गरेर सेवालाई निरन्तरता दिएको जनाइएको छ । यसैगरी तोकिएको अस्पतालमा सरकारीसँगै सामुदायिक र निजी अस्पताल पनि रहेका छन् । सो निर्देशिका अनुसार कोशी प्रदेशमा १५, लुम्बिनी प्रदेशमा नौ, बागमती प्रदेशमा ६०, गण्डकी प्रदेशमा १५, लुम्बिनी प्रदेशमा १६, कर्णाली प्रदेशमा दुई र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा तीन अस्पताल तोकिएका छन् । त्यस्तै विपन्न नागरिक औषधि उपचार स्वास्थ्य बीमाबाट सामाजिक सुरक्षा महाशाखमा

यस अघि स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम मार्फत पाउँदै आएको मुटु, मिर्गौला, क्यान्सर, अल्जाइमर्स, पार्किन्सन्स, हेड इन्जुरी, स्पाइनल इन्जुरी र सिकलसेल एनिमियाको औषधि उपचार सहूलियत अब नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा महाशाखाबाट पाइने बताइएको छ । स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले 'कडा रोगको उपचार खर्च स्वास्थ्य बीमामा आवद्ध गर्ने कार्यविधि -२०७८' लाई खारेज गरी मन्त्रालय मातहत ल्याएको हो । विगतमा नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा महाशाखाबाट कडा रोगको औषधि उपलब्ध गराइँदै आए पनि एकद्वार प्रणालीबाट अगाडि बढाउन स्वास्थ्य बीमा बोर्डलाई जिम्मा दिइएको थियो । पछिल्लो समय बोर्ड समस्याग्रस्त भएपछि मन्त्रालयले पुनः महाशाखातै सारेको जनाएको छ । सेवा प्रदायक संस्थाले धेरै गुनासो गरेपछि तत्कालका लागि मन्त्रालयले महाशाखा मार्फत सेवा दिन शुरु गरेको हो । भविष्यमा यी कार्यक्रम स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम मार्फत एकद्वार प्रणालीबाटै सञ्चालन गर्ने मन्त्रालयको योजना छ । यसैगरी संसदले पास गरेको विपन्न नागरिक कार्यक्रमको बजेट नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा महाशाखामा विनियोजन पनि भएकोले पनि कार्यक्रमलाई महाशाखा मार्फत पठाइएको हो । चालु आर्थिक वर्षमा दुई अर्ब ५० करोड रुपैयाँ बजेट विपन्न नागरिकका लागि आठ वटा कडा खालका रोगको उपचार गर्न छुट्याइएको थियो । तर विपन्न नागरिक औषधि उपचार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०८० मा बजेटको शून्य दशमलव पाँच प्रतिशत रकम यस कार्यक्रमका लागि प्रस्ताव गरेको खण्डमा स्वीकृत हुने जनाइएको छ । उपचारमा सहूलियत सुविधा लिनका लागि वडाबाट सिफारिस ल्याउनु पर्ने विपन्न विरामी नागरिकले कडा रोगको उपचार सहूलियत लिनका लागि वडा कार्यालयबाट सिफारिस ल्याउनु पर्ने छ भने, विपन्न नागरिकलाई उपचार सेवा प्रदान गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि अस्पतालले छुट्टै सम्पर्क केन्द्र स्थापना गर्नु पर्ने निर्देशिका भनिएको छ ।

चिकित्सकको सिफारिस, नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, नाबालकको हकमा जन्म दर्ताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र निवेदन सम्बन्धित स्थानीय तहमा पेस गर्नु पर्नेछ । निवेदन तथा आवश्यक कागजात प्राप्त भएपछि स्थानीय तहले जाँचबुझ गरी विरामीको पारिवारिक आर्थिक अवस्था हेरी औषधि उपचार सहूलियत उपलब्ध गराउन अस्पताललाई सिफारिस गर्नेछ । गरिव घरपरिवार परिचयपत्र भएका विरामीका लागि भने विपन्नताको सिफारिस आवश्यक नपर्ने निर्देशिकामा उल्लेख छ । उनीहरुले उल्लेख भएका प्रावधान सहित सो परिचय पत्रकै आधारमा सूचीकृत अस्पतालबाट सोभै सहूलियत उपचार सुविधा पाउने छन् । तर, थप उपचार सेवाका लागि सिफारिस भएका विरामीले सम्बन्धित अस्पतालको सिफारिसमा सिफारिस गरिएको अस्पतालमा उपचार सुनिश्चितता भएपछि सिधै सम्पर्क राख्न सक्नेदछन् । विपन्न नागरिक औषधि उपचार कार्यक्रम अन्तर्गत कुनै पनि विरामीलाई नगद उपलब्ध नगराउने पनि जनाइएको छ ।

मिर्गौला प्रत्यारोपण गर्ने विरामीको हकमा प्रत्यारोपण पूर्व गरिने अङ्गदाता र ग्रहणकर्ताको प्रयोगशाला परीक्षणबापत सरकारी अस्पताल वा सरकारी प्रयोगशालाबाट परीक्षण गरिने रकम बिल भोपाईको आधारमा भुक्तानी व्यवस्थापन समितिबाट सिफारिस भए अनुसारको तोकिएको सीमाभित्र रद्दी आर्थिक प्रशासन शाखाबाट भुक्तानी हुने बताइएको छ ।

यस्तै, सूचीकृत अस्पतालबाट मिर्गौला प्रत्यारोपण गरी हाल औषधि सेवन गरिरहेका विरामीलाई प्रत्यारोपण पश्चात् औषधि सेवनबाटको रकम बिल भरपाईको आधारमा भुक्तानी व्यवस्थापन समितिबाट सिफारिस भए अनुसार तोकिएको सीमाभित्र रही आर्थिक प्रशासन शाखाबाट भुक्तानी हुने जनाइएको छ ।

**स्वादिष्ट परिकारका लागि सधै
हामीलाई सम्भन्ज्हेस् ।।।**

प्राक्कालीन.

गदैँ नागरिकको हक, अधिकारप्रति अभिभावकीय भूमिका निर्वाह गर्नु अपरिहार्य छ। यसै सन्दर्भमा आज २५ डिसेम्बर ख्रीष्टियन धर्मका जननी येशु ख्रीष्टको दिन । यहीं जन्म दिनको दिन जन्मोत्सव स्वरुप मनाइने पर्व नै क्रिसमस हो । ख्रीष्टियन धर्म अस्तित्वमा आउनु भन्दा पहिले मानिसहरूले जाडोको सबैभन्दा कालो दिन जनावरहरूको बलि दिएर मनाउने गरेको भनाइ रहेको छ । अहिलेको क्रिसमस चौथो शताब्दीताका उत्पति भएको मानिन्छ । यद्यपि मिति भने २५ डिसेम्बर येशु ख्रीष्टको जन्म दिनको आधारमा छनौत नभएको कथन छ।

जाडोको समयमा मनाइने चाडपर्वलाई ध्यानमा राखी पोप जुलियस प्रथमले यो पर्वलाई धेरैभन्दा धेरै मानिसले मनाउन थालेकाले रणनीतिक रूपमा यो मिति तय गरिएको बताइन्छ । यो रोमन र अन्य युरोपेली उत्सवहरूबाट उत्पन्न भएको हो । क्रिसमसको रूख घरभित्र सजाउने परम्परा जर्मनीबाट शुरु भएको हो । सन १७०० वाट यो अन्यत्र पनि अपनाउन थाल्यो । मार्टिन लुथर प्रोटेस्टेन्ट सुधारका नेताले घर भित्र तारायुक्त आकाशको वातावरण बनाउन रूखमा जलिरहेको मैनवतीहरू राखेका थिए । त्यस्तै इङ्ल्याण्डमा क्रिसमस ट्रीको परम्परा १८४० वाट शुरु गर्नेको श्रेय महारानी भिक्टोरियाका पति प्रिन्स अल्बर्टलाई दिइएको छ । यस्ता चरण १९ औँ शताब्दीको मध्यतिर मध्यम वर्गीय घरहरू सजावट अनुरूप मैनवति, टफी, चकलेट र उपहारहरूले भरिएका क्रिसमस रूखहरू धेरै लोकप्रिय भइसकेका थिए । यस क्रममा क्रिसमसको बेला देखिने शान्ता क्लजको उत्पत्ति सन् १९३१ मा चित्रकार ट्याडन सन्डब्लोम मार्फत भएको थियो । फलस्वरूप फुलेको गाला, सेतो दाही र रातो सूट लगाएका मानिसको प्रतिष्ठित चित्र अस्तित्वमा आएको भनाइ रहेको छ । नेपालमा आयातित ख्रीष्टियन धर्मका अतिरिक्त आफ्नै परम्परागत संस्कार-संस्कृति अनुसारको प्राचीन मुन्दुममा आधारित ठेट किरात प्राकृतिक धर्म अस्तित्वमा छ। त्यहीं अनुरूपको धार्मिक चाड यले संवत् ५०८३ उघौली छिरिनामदा, साकेन्वा, साकेला, साक्ले, चक्चाकूर, तोष, भूमि पूजा, चासुवा, रापव श्यादर पिदर, चासोक तडनाम अनि नेवार समुदायको योमरी पुन्हीसमेत भोलि नै सम्पन्न हुँदैछ । सो प्राक्कालीन महान चाडको पावन अवसरमा सबैसवैलाई हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौ । विशेष गरेर मुलुकका आदिवासी जनजाति सम्प्रदायहरूको परम्परागत मौलिक चाडवाड पौराणिक सम्पत्तिको रुपमा आ-आफूले संरक्षण र सुरक्षित गरी राखेका छन् । यसैको उपलक्ष्यमा देश-विदेशसम्म नै क्रियाशील विभिन्न जातीय सामाजिक संघसंस्थाले अन्तरक्रिया, विचार-विमर्श, छलफल, गोष्ठी जस्ता भिन्नाभिन्ने कार्यक्रमको आयोजना गरी शुभेच्छा आदानप्रदान गर्ने गरेका छन् । यहीं सिलसिलामा तत्कालीन एक नम्बर प्रदेशस्थित सुनसरी धरानमा सोही अनुसारको कार्यक्रम हिजो आइतवार समापन भएको छ । फोटो पत्रकार महासंघ सुनसरीको आयोजनामा आइतवार धरानमा क्रिसमस -२०२३, उघौली चाड छिरिनामदा, साकेला, साकेन्वा, चक्चााकूर, भूमि पूजा, चासुवा, रापवा श्यादर पिदर, चासोक तडनाम -छण्डघ, योमरी पुन्ही र ल्होसार -ट्ण्डण को उपलक्ष्यमा आयोजित शुभकामना आदनप्नदान कार्यक्रम सम्पन्न भएको हो । उक्त कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै धरान

उपमहानगरपालिका नगर प्रमुख हर्क साम्पाडले एकले अर्काको अस्तित्व स्वीकार गर्न सक्नु पर्ने धारणा व्यक्त गर्दै राष्ट्रिय गानले भने भैं 'सयौं थुंगा फुलका हामी, एउटै माला नेपालीको' मर्मलाई आत्मसात् गर्नु पर्ने बताए । नगर प्रमुख साम्पाडले नेपालमा धर्मलाई केन्द्र विन्दुमा राखेर बहस भइरहेको प्रति चिन्ता व्यक्त गर्दै धर्मलाई हिंसा होइन, शान्तिको खोजीको रुपमा व्याख्या गर्दै अधि बढ्नु पर्ने बताए । यसै क्रममा नगर प्रमुख साम्पाडले धर्मको माध्यमबाट शान्तिको खोजी कसरी हुन्छ ? भन्ने प्रश्नको जवाफ स्वरूप बहुधार्मिक देशमा एकले अर्कालाई सम्मान गर्न सक्नु पर्ने औल्याउदै एकले अर्कालाई अपमान गर्न थाल्यो, घमण्ड गर्न थाल्यो भने, त्यो खालको व्यवहार र चरित्रले हामीमा कहिल्यै पनि शान्ति नमिल्ने भएको हुँदा त्यसको विकल्पमा एकले अर्कालाई सम्मान गर्न सिक्नुपर्छ । त्यही नै हो धर्मको परिभाषा भन्ने मलाई लाग्छ ।' यसो गर्दा व्यवहारतः आत्मामा शुद्धता ल्याउनु पर्ने र त्यही शुद्धता सहितको जीवनलाई नै धार्मिक जीवन भन्नु पर्ने पनि नगर प्रमुख साम्पाडको भनाइ रहेको छ ।

सोही प्रसंगमा एकले अर्काको अस्तित्व स्वीकार गर्न सक्नु पर्ने पनि बताउदै 'म म हुँ भने अरु पनि त अरु हो, म मात्रै हो अरु केही होइन भन्ने सोच-विचार त्याग्नुपर्छ, यो खालको सोच-विचार धर्म होइन, यसले शान्ति प्राप्त हुदैन, अतः यसका लागि 'एकले अर्कालाई आदर, सम्मान गर्न सक्थौं भने मेलमिलाप हुन्छ र मेलमिलाप हुँदा शान्ति मिल्छ, शान्ति नै हो धर्म' । तर तेरो भगवान ठूलो कि, मेरो भगवान ठूलो भन्ने कुराले बहस गरिरहन्छौं, त्यो मिथ्या छ।' नगर प्रमुख साम्पाडको कथन थियो ।

उनले सो अवसरमा आफूलाई धेरै अपमानित गरेको उल्लेख गर्दै गोपाल मन्दिर अधि बनाएको चर्चको विषय कोट्याउदै आफूलाई पाष्टर पनि भन्ने गरेको गुनासो पोख्दै आफू किराती कुलमा जन्मिएको र किरात धर्म कस्तो हुन्छ भन्ने थाहा नभएपनि आफ्नो आस्था त्यही भएको नगर प्रमुख साम्पाडले प्रष्ट पारे । ‘म किराती कुलमा जन्मेको मान्छे तर किरात धर्म कस्तो हुन्छ भन्ने थाहा छैन । म काम गर्ने मान्छु हुँ, जे होस् मेरो आस्था त्यही छ, 'म सबै धर्मलाई सम्मान गर्छु र मलाई पाष्टर भन्न चै आजैदेखि छोडी दिन आग्रह गर्छु । पाष्टर भन्न वित्तिकै कुनै चर्चमा लिडिड गर्ने होला, मेरो कुनै चर्च छैन ! यस क्रममा उनले धरानमा सद्भाव भड्काउन मेयरले भूमिका खेलेको भन्ने आरोप पनि मिथ्या भएको बताउदै ‘मैले कहाँ भड्काउन खोजे ? भन्ने सवाल गर्दै मिलेर काम गर्नुपर्छ र मिलाएर काम गराउनु पर्छ भन्ने मान्छे, म, कहाँ सद्भाव भड्काउन चाहे ? त्यो मिथ्या आरोप नलगाउन पनि मेरो सुझाव दिँदै, 'बरु सद्भाव भड्कएन भनेर भड्काउन चाहने मान्छेहरु पनि छन् यहाँ । धरान होमोजिनियस ठाउँ हो, पानीमा चिनि घोलिए जसरी अन्तरघुलन भएको ठाउँ हो । भड्काउन खोज्नेहरु को हुन्, खोजी पत्रकारिता गरेर नंग्याउनु पर्छ, सामाजिक बहिष्कार गर्नु पर्छ ।' नगर प्रमुख साम्पाडले आग्रह थियो ।

सोही कार्यक्रममा नगर उपप्रमुख अइन्द्रविक्रम वेघाले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालमा सबै जाति, समुदाय, भाषा, संस्कृति, धर्मलाई सम्मान गरेको बताउदै राज्यको नजरमा एउटा मात्र विशेष धर्म हुन नहुने पनि बताए । उपप्रमुख वेघाले देशका आमनागरिकले मान्ने धर्मलाई राष्ट्रले सम्मान गर्नुपर्छ भनेर संविधानमा धर्म निरपेक्षता राखिएको पनि बताउदै 'कुनै धर्मको विरोध गर्ने उद्देश्यका साथ धर्म निरपेक्षता लेखिएको होइन तर,

अहिले व्यवस्था विरोधी, संविधान विरोधीहरु परिस्थिति भड्काउनका लागि उल्टो अर्थ लगाउछन्,' 'संविधानको सही मर्मलाई आत्मसात् गरौं, जीवन व्यवहारमा लागू गरौं ।' भन्दै उपप्रमुख वेघाले संविधानले कुनै पनि धर्मलाई मास्ने वा अन्याय गर्ने नभनेको प्रष्ट पार्दै संविधानले सबै धर्मलाई समान रुपमा राखेको औल्याए । ‘संविधानमा कुन धर्मलाई मास्नु पर्छ भनेको छ, कुन धर्मलाई अन्याय गर्नु भनेको छ ?’ भन्ने प्रश्न गर्दै, 'यो संविधान अनुसार हिन्दूले घण्टी बजाउदै हिड्न पाउछ, क्रिष्चियनले क्रिसमस मनाउन पाउछ, किराती राई-लिम्बूले ढोल-भ्याम्टा बजाउदै नाच्न हिड्न पाउछ, मुशिलमले कुरान पढेर आफ्नो धार्मिक आस्था मनाउन पाउछ ।' उपप्रमुख वेघाको भनाइ थियो ।

फोटो पत्रकार महासंघले समाजमा धार्मिक, सामाजिक सद्भाव र एकता प्रगाढ होस् भन्ने उद्देश्यले आयोजना गरेको शुभकामना आदानप्रदान कार्यक्रममा भाषाविद् प्रा.डा.टंक न्यौपाने, डा.राजेन्द्र शर्मा, ख्रिष्टियन समाजका शीर्ष नेता, किरात राई यायोक्खा, किरात याक्थुङ चुम्लुङ, किरात याक्खा छुम्मा, सुनुवार सेवा समाज, आदिवासी किरात महासंघ लगायत संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरूसमेतले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरिएको कार्यक्रम आयोजक संस्थाको अध्यक्ष विकास चाम्लिङको सभापतित्वमा सम्पन्न भएको थियो । -मनिराज चाम्लिङ, धरान ।

एकिकृत..

तथा संशोधनहरूसमेत समावेश गरेर पुस ११, १२ र १३ गते बस्ने केन्द्रीय कमिटीमा पेस गर्ने निर्णय गरेको प्रचार विभाग प्रमुख जगन्नाथ खतिवडाले बताए । उनले यसअघि स्थायी कमिटी र पोलिटब्युरो बैठकमा विधान संशोधनबारे छलफल गर्ने हुँदा केन्द्रीय कमिटी २ दिनलाई मात्र राखिएकोमा त्यो स्पर्गित भएपछि केन्द्रीय कमिटी बैठकको समय बढाएर तीन दिन पारिएको बताए ।

‘पहिला केन्द्रीय कमिटी पुस ११ र १२ मात्र भनिएको थियो । अहिले एक दिन थपेर १३ सम्म बस्ने निर्णय भएको छ’, खतिवडाको भनाइ छ । समाजवादीले आगामी जेठ ३ देखि ७ गतेसम्म काठमाडौँमा हुने महाधिवेशनका क्रममा विधान संशोधनका लागि पार्टीका सङ्गठन विभाग प्रमुख वेदुराम भुसाल संयोजकत्वमा समिति गठन गरेको थियो । भुसाल नेतृत्वको समितिले तयार पारेको प्रस्ताव केन्द्रीय कमिटी र राष्ट्रिय सम्मेलन हुँदै महाधिवेशनमा पेस गर्ने तयारी छ ।

यसअघि पुस ९ र १० गते क्रमशः स्थायी कमिटी र पोलिटब्युरो बैठक बस्ने तय भएको थियो ।

पहिचानको..

सत्तामा रहेको बताउदै विचारको हिसाबले पहिचान विरोधी केपी ओलीहरूलाई चिहानमा गाँडिएको उल्लेख गरे । सोही प्रसंगमा किरातीले भने, ‘हामीले घुर्मीदेखि चिवाभन्ज्याडसम्म पहिचानवादी जागरण २०८० घोषणा गर्‍यो र मिहिनेत गर्‍यो, त्यसरूपमा पहिचान विरोधी खड्गप्रसाद ओलीहरूलाई चिहानमा गाडेका छौँ, पहिचानको सशक्त प्रतिपक्ष विचार स्थापित गरेका छौँ ।’ त्यसैगरी

नेता किरातीले पहिचानको आन्दोलनलाई चौगुणा वृद्धि गर्न जरुरी रहेको औल्याए । उनले आन्दोलनमा मिहिनेत गर्नेहरूलाई धन्यवाद दिँदै यतिको जागरणले मात्रै किरात प्रदेश, लिम्बुवान प्रदेश, शेर्पालुङ प्रदेश, कोचिला प्रदेश ल्याउन नसकिने

औल्याउदै हाम्रो जागरणलाई वैचारिक, राजनीतिक, संगठनात्मक संघर्षको क्षेत्रमा चौगुणा वृद्धि गर्न जरुरी छ, त्यसका लागि आजैबाट लागौं ।’ नेता किराती सहित अन्य आन्दोलनकारीहरूलाई खोटाङ लगायतका ठाउँबाट प्रहरीले पक्राउ गरेको थियो । पहिचावादीहरुको जागरण अभियानसँगै शुरु गरेको

नेकपा एमालेको भुलाघाट-चिवाभन्ज्याङ समृद्धिको संकल्प यात्रा सकिएपछि मात्रै प्रहरी हिरासतमा रहेका नेता किराती सहित दर्जनौ पहिचान पक्षधर आन्दोलनकारीहरूलाई प्रहरीले रिहा गरेको थियो ।

त्यसै सिलसिलामा तत्कालीन १ नम्बर प्रदेशका विभिन्न जिल्लाबाट छुट्टाछुट्टै समय र स्थानबाट भन्डै चार दर्जन बढी पक्राउ परेका आन्दोलनकारीहरु रिहा भएका थिए ।

गणतन्त्रको..

पहिलोपटक नक्खु जेलमा भेटेको सम्झना गरे । किसुनजी, कहिले पनि हरेश नखाएको मानिस, कहिले पनि चिन्ता नगरेको व्यक्ति । उहाँ माथि कुनै दाग लाग्न सक्दैन, सभापति देउवाको भनाइ थियो । कुनै लोभ यिएन, बदनामीले नछोएका भट्टराईको बारेमा थप खोजनीति आवश्यक रहेको देउवाले बताए ।

सोही क्रममा सभापति देउवाले गणतन्त्र पक्षधर एकजुट भएर गणतन्त्रको रक्षामा लागि पर्नका साथै इतिहास फर्कन गाह्रो हुने भएको उल्लेख गर्दै लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको सुदृढीकरणको आवश्यकता औल्याएका थिए ।

यसैगरी सभापति देउवाले, ‘नेता श्रद्धेय किसुनजीले पञ्चायत विरुद्धको आन्दोलन र लोकतन्त्रको पुनःस्थापनाका लागि पनि नेपाली माटोमै बसेको प्रसंग कोट्याउदै जननायक विपी कोइराला लगायतका नेताहरु प्रवासमा जानुभयो, त्यहाँबाट संघर्ष गर्नुभयो त्यो एउटा पाटोमा पनि किसुनजीको विशेष भूमिका रहेको उल्लेख गर्दै किसुनजीले नेपाल नछोडिकन नेपालभित्रै बसेर, नेपालकै माटोमा बसेर संघर्ष गर्नुपर्छ र यहीं भित्रैबाट पञ्चायतलाई परास्त गर्नुपर्छ भन्ने अर्को धारको नेतृत्व गरी यहीं बसेर हामी भन्दाअधिका नेताहरूलाई अगुवाई गर्दै हिँड्नु भएको बताए ।’

नेपाली कांग्रेसले सन्त नेता स्व.भट्टराईको शताब्दी जन्मदिवस मनाउनका लागि केन्द्रीय तहमा

हिजो आइतवार पार्टी कार्यालयमा विचारविमर्श कार्यक्रमको आयोजना गरेको थियो ।

भ्रष्टाचारीलाई..

पनि विशेष अदालतले सफाई दिएर त्रुटीपूर्ण काम गरेको भन्दै सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन दिएको जनाइसकेको छ ।

सो मुद्दामा विशेष अदालतले गत चैतमा १८ जना विरुद्धको आरोप पुष्टि नहुने भन्दै सबैलाई सफाई दिएको थियो । गत १२ माघ २०७८ मा उनीहरू विरुद्ध एक अर्ब २६ करोड १९ लाख रूपैयाँ राज्यकोषमा नोक्सान पारेको दावी सहित भ्रष्टाचार मुद्दा दायर गरेको थियो । तर,

विशेष अदालतको फैसलाबाट सर्वो्तम सिमेन्टका सञ्चालक विष्णुप्रसाद न्यौपाने, सिद्धार्थ मिनरल्स प्रा.लि.का पशुपति मुरारका, मारुती सिमेन्ट लिमिटेडका शरद गोयल, अन्नपूर्ण क्वायर्जिजका ऋषि अग्रवाल, उदयपुर मिनरल्सका प्रबलजंग पाण्डे, युनाइटेड सिमेन्टका नरेश दुगड, सोनापुर मिनरल्सका निपेश तायल, कञ्चभन क्वेरिजका भीमबहादुर थापा क्षेत्री र डोलोमाइट चुनढुंगा उद्योगका मानबहादुर श्रेष्ठलाई पनि विशेष अदालतले सफाई दिएको थियो ।

यसैगरी खानी तथा भूगर्भ विभागका महानिर्देशक रामप्रसाद घिमिरे, माइनिङ इञ्जिनियर जयराम घिमिरे, कानुन उपसचिव सपना अधिकारी, उपन्यायाधिवक्ता चन्द्रकुमार पोखरेल, इञ्जिनियरहरू प्रशान्त वोहरा, धर्मराज खड्का, लेखा अधिकृत श्रीभद्र गौतम, रिसर्च अधिकृत बसन्त अधिकारी, भूगर्भविद डा. सौनक भण्डारीलाई पनि विशेषले सफाई दिएको थियो ।

शिक्षकसँग.

शिक्षक महासंघसँग छलफल भई उहाँहरूसँग सहमति भएपछि मात्रै अन्त्रपरिषदबाट विधेयक संसदमा दर्ता भएको बताउदै महासंघसँग सहमति भएपछि पनि आन्दोलन भयो । महासंघलाई बोलाएर कुरा ग-यौँ । हामीले चित्त बुझाए पनि साथीहरुले चित्त बुझाउनु भएको छैन भन्नुभयो । हामीले उहाँहरूसँग कुनै सम्झौता गरेनौँ । संसदमै कुरा राख्ने गरी आन्दोलन टुङ्गिएको हो ।

‘शिक्षकको मागलाई मन्त्रालयले सकारात्मक रुपमा लिएपछि आन्दोलन टुङ्गिएको मन्त्री राईको कथन छ ।यसैगरी शिक्षामन्त्री राईले भने, ‘तपाईंहरूको माग माननीय मार्फत संशोधन राख्न जनाएको छ ।

हामीले शिक्षकलाई आग्रह गर्नका साथै धेरैजसो माननीयज्यूले पनि आन्दोलित शिक्षकका विषयसँग सम्बन्धित संशोधन दर्ता गर्नु भएको छ ।’

शिक्षकहरूले विद्यालय शिक्षासम्बन्धी विधेयकका केही प्रावधानमा असन्तुष्टि जनाउँदै पठनपाठन नै ठप्प पारेर गत असोज ३ गते काठमाडौँ केन्द्रित आन्दोलन गरेका थिए । त्यसरी विद्यालय नै बन्द गरेर प्रदर्शनमा उत्रिएका शिक्षक र सरकार विच असोज ५ गते शिक्षकको विषय स्थानीय सरकारभन्दा माथिल्लो निकायबाट पुनरावलोकन हुने गरी सहमति गरिएको थियो ।

तर, सो सहमतिप्रति असन्तुष्ट राहत तथा बाल विकास कार्यकर्ता सहितका शिक्षकसँग पुनः दोस्रोपटक असोज १२ गते सहमति भएको थियो ।

बीरगंज.....

नेपाल, आफन्त नेपाल, साना हात नेपाल र नेपाल प्रहरी लगायतका संस्थाहरु मानव बेचबिखन विरुद्ध निगरानीमा सक्रिय रहेका छन् । त्यसरी वीरगञ्ज नाकामा निगरानी बढाए पनि पर्साको भिश्वा, भङ्गहालगायतको सीमामा पनि निगरानी बढाउनु पर्ने स्थानीयवासीहरुले माग गरेका छन् ।

जातिय....

अनुसार पीडित स्वास्थ्यकर्मीले ३ जना विरुद्ध उजुरी गरेको भएपनि यो समाचार तयारपार्दासम्म तीन मध्ये दुई जनालाई मात्र प्रहरीले नियन्त्रणमा लिइसकेको बताइएको छ । पीडित स्वास्थ्यकर्मीले दिइएको जाहेरीमा नाम उल्लेख भएका एक जना भने नियन्त्रणमा लिन बाँकी रहेको प्रहरी प्रवक्ताले बताए । प्रहरीको नियन्त्रणमा परेकामा एकजना खनैयाँ स्वास्थ्य चौकीकै इन्चार्ज सुरजकुमार शाहीकी आमा रहेको बताइएको छ ।

गाई काटेको....

प्रहरी कार्यालय पिपराका प्रहरी निरीक्षक गोपाल रायमाफीको कमान्डमा खटिएको प्रहरी टोलीले पक्राउ गरेको थियो । उनीहरूसँगै अन्दाजी १ क्विन्टल गाईको मासु बरामद गरेको प्रहरीले बताएको छ ।

उनीहरूलाई जिल्ला अदालत कपिलवस्तुबाट उनीहरूलाई पाँच दिनको म्याद थप गरी आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

जाडोबाट बच्न निम्न उपायहरु अबलम्बन गरौँ

- तातो, भोलिलो पदार्थ प्रशस्त मात्रामा पिउने गरौँ,
- न्यानो कपडा लगाऔँ,
- घाम वा आगो तापौँ,
- तेल मालिस गरौँ,
- शारिरीक व्यायाम गरौँ,
- बालबालिका, जेष्ठ नागरिक तथा अशक्तले सकेसम्म चिसोको समयमा घरबाहिर ननिस्कौँ,
- ताजा र पौष्टिक खानेकुरा खाऔँ,
- जाडोबाट बच्ने नाममा धूम्रपान तथा मद्यपान नगरौँ,
- स्वास्थ्यमा कुनै समस्या परेमा चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीसँग परामर्श लिऔँ ।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड